

Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (ketvirtoji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS

2024 m. spalio 2 d.*

„Viešieji pirkimai – Finansinis reglamentas – Dvejiems metams nustatytas draudimas dalyvauti viešųjų pirkimų ir iš Sąjungos bendrojo biudžeto ir EPF finansuojamų subsidijų skyrimo procedūrose – Draudimo dalyvauti viešas paskelbimas – Įtraukimas į Ankstyvojo nustatymo ir draudimo dalyvauti procedūroje sistemą – Sunkus profesinis nusižengimas – Nacionalinės konkurencijos institucijos sprendimas – Nacionalinio teismo nurodymas sustabdyti vykdymą – Pareiga motyvuoti – Teisė į veiksmingą teisminę gynybą – Taisomosios priemonės – Neribota jurisdikcija – Akivaizdi vertinimo klaida – Vertinimo klaida – Proporcingumas“

Byloje T-126/23

VC, atstovaujama advokatų J. Rodríguez Cárcamo ir S. Centeno Huerta,

ieškovė,

prieš

Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūrą (EU-OSHA), atstovaujamą E. Ortega Urretavizcaya, padedamos advokatų M. Troncoso Ferrer, L. Lence de Frutos ir F.-M. Hislairé,

atsakovė,

BENDRASIS TEISMAS (ketvirtoji išplėstinė kolegija),

kurį sudaro pirmininkas S. Papasavvas, teisėjai R. da Silva Passos, S. Gervasoni (pranešėjas), N. Póltorak ir I. Reine,

posėdžio sekretorė A. Juhász-Tóth, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

atsižvelgęs į ieškovės prašymą nenurodyti tam tikrų jos duomenų, įskaitant pavadinimą,

atsižvelgęs į ieškovės prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones,

atsižvelgęs į 2023 m. kovo 13 d. Nutartį VC/EU-OSHA (T-126/23 R, nepaskelbta Rink.), kuria ginčijamo sprendimo vykdymas buvo sustabdytas, kol bus priimta nutartis, užbaigianti laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūrą Bendrajame Teisme,

* Proceso kalba: ispanų.

atsižvelgęs į 2023 m. liepos 14 d. Nutartį *VC/EU-OSHA* (T-126/23 R, nepaskelbta Rink., EU:T:2023:405), kuria panaikinta pirma nurodyta nutartis ir ginčijamo sprendimo vykdymas buvo sustabdytas, kiek jo 4 straipsnyje numatyta Europos Komisijos interneto svetainėje paskelbti tam tikrą informaciją apie draudimą ieškovei dalyvauti kai kuriose procedūrose,

atsižvelgęs į ieškovės apeliacinį skundą dėl šios nutarties ir į 2023 m. liepos 27 d. Nutartį *VC/EU-OSHA* (C-456/23 P(R)-R, nepaskelbta Rink., EU:C:2023:612), priimtą remiantis Teisingumo Teismo procedūros reglamento 160 straipsnio 7 dalimi, kuria ginčijamo sprendimo 1–3 ir 5 straipsnių vykdymas buvo sustabdytas, kol bus priimta nutartis, užbaigianti laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūrą, arba nutartis dėl apeliacinio skundo, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų bus priimta anksčiau,

atsižvelgęs į 2023 m. spalio 24 d. Nutartį *VC/EU-OSHA* (C-456/23 P(R), nepaskelbta Rink., EU:C:2023:831), kuria buvo panaikinta 2023 m. liepos 14 d. Nutartis *VC/EU-OSHA* (T-126/23 R, nepaskelbta Rink., EU:T:2023:405), kiek ja buvo atmestas prašymas sustabdyti ginčijamo sprendimo 1–3 ir 5 straipsnių vykdymą, ir kuria šis prašymas buvo išnagrinėtas ir taip pat atmestas,

atsižvelgęs į tai, kad ši byla perduota nagrinėti Bendrojo Teismo ketvirtajai išplėstinei kolegijai,

atsižvelgęs į tai, kad vienam iš kolegijos teisėjų negalint eiti pareigų į kolegiją buvo paskirtas kitas teisėjas,

atsižvelgęs į 2024 m. balandžio 23 d. ieškovės prašymą imtis proceso organizavimo priemonės, į 2024 m. gegužės 10 d. EU-OSHA pastabas dėl šio prašymo ir į tai, kad 2024 m. gegužės 13 d. ieškovė šį prašymą atsiėmė,

įvykus 2024 m. gegužės 16 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

- 1 SESV 263 straipsniu grindžiamu ieškiniu ieškovė VC prašo panaikinti 2023 m. sausio 13 d. Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūros (EU-OSHA) sprendimą nuo 2023 m. sausio 18 d. dvejų metų laikotarpiui uždrausti jai dalyvauti viešųjų pirkimų procedūrose ir procedūrose, susijusiose su dotacijomis, apdovanojimais, sutarčių sudarymu ir finansinėmis priemonėmis, finansuojamomis iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto, taip pat skyrimo procedūrose, susijusiose su Europos plėtros fondu (EPF), kurioms taikomas 2018 m. lapkričio 26 d. Tarybos reglamentas (ES) 2018/1877 dėl 11-ajam [EPF] taikomo finansinio reglamento, panaikinantį Reglamentą (ES) 2015/323 (OL L 307, 2018, p. 1) (1 ir 2 straipsniai), draudimo laikotarpiu įtraukti jos pavadinimą į Ankstyvojo nustatymo ir draudimo dalyvauti procedūroje sistemos duomenų bazę (3 straipsnis) ir paskelbti Europos Komisijos interneto svetainėje tam tikrą informaciją apie draudimą (4 straipsnis) (toliau – ginčijamas sprendimas).

Ginčo aplinkybės ir aplinkybės, susiklosčiusios po ieškinio pareiškimo

- 2 2021 m. gegužės 11 d. EU-OSHA paskelbė konkursą EUOSHA/2021/OP/F/SE/0144 dėl informacinių ir ryšių technologijų paslaugų ir interneto paslaugų teikimo. Šis pirkimas buvo padalytas į tris dalis.
- 3 Tą pačią dieną *Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia* (CNMC, Nacionalinė rinkų ir konkurencijos komisija, Ispanija) priėmė sprendimą, kuriuo konstatavo, kad ieškovė dalyvavo darant vieną tęstinį konkurencijos teisės pažeidimą, už tai skyrė jai baudą ir uždraudė dalyvauti Ispanijos valdžios institucijų vykdomuose pirkimuose (toliau – CNMC sprendimas). Anot CNMC, laikotarpiu nuo 2009 m. kovo mėn. iki 2017 m. gegužės mėn. ieškovė kartu su keliomis kitomis įmonėmis dalyvavo bendradarbiavimo tinkle, kurio dalyviai keitėsi konfidencialia komercine informacija ir kūrė bendrą strategiją, kaip pašalinti konkurentus iš kai kurių konkursų dėl konsultavimo paslaugų teikimo Ispanijos valdžios institucijoms ir kitoms viešosioms įstaigoms.
- 4 2021 m. birželio 21 d. ieškovė pateikė pasiūlymą dėl antrosios nagrinėjamo pirkimo dalies, skirtos su projektų vadyba susijusių pagalbos ir konsultacinių paslaugų teikimui.
- 5 Susipažinusi su CNMC sprendimu, 2021 m. liepos 29 d. EU-OSHA paprašė ieškovės paaiškinti, kodėl ši nenurodė šio sprendimo garbės deklaracijoje ir ar ėmėsi taisomųjų priemonių konstatuotam pažeidimui ištaisyti.
- 6 2021 m. rugpjūčio 24 d. ieškovė atsakė, kad nenurodė CNMC sprendimo todėl, kad, viena vertus, jis nebuvo galutinis, nes *Audiencia Nacional* (Nacionalinis teismas, Ispanija) neišnagrinėjo nei dėl jo paduoto skundo, nei prašymo taikyti laikinąsias apsaugos priemones, ir, kita vertus, jame nustatytas draudimas dalyvauti viešuosiuose pirkimuose neveiksmingas, nes Ispanijos ekonomikos ir finansų ministras neapibrėžė šio draudimo apimties.
- 7 2022 m. vasario 10 d. atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas pagal 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018, p. 1, toliau – finansinis reglamentas), 143 straipsnį sušauktos komisijos paprašė pateikti rekomendaciją dėl ieškovei nustatyti draudimo ar skirtingos finansinės nuobaudos.
- 8 2022 m. balandžio 11 d. *Audiencia Nacional* (Nacionalinis teismas) nurodė sustabdyti CNMC sprendimo vykdymą (toliau – nacionalinis sprendimas dėl sustabdymo).
- 9 2022 m. liepos 13 d. pagal finansinio reglamento 143 straipsnį sušaukta komisija (toliau – komisija) įteikė ieškovei preliminarų teisinį jos veiksmų kvalifikavimą, kaip tai suprantama pagal finansinio reglamento 136 straipsnio 2 dalį.
- 10 2022 m. rugpjūčio 22 d. ieškovė pateikė pastabas dėl šio preliminaraus kvalifikavimo.
- 11 2022 m. gruodžio 8 d. komisija pateikė savo rekomendaciją EU-OSHA. Ji laikėsi nuomonės, kad ieškovės veiksmai kvalifikuotini kaip „sunkus procesinis nusižengimas“, todėl rekomendavo uždrausti jai dalyvauti procedūrose ir viešai paskelbti apie šį draudimą.

- 12 Ginčijamu sprendimu, kuris ieškovei įteiktas 2023 m. sausio 17 d., ES-OSHA atsižvelgė į šią rekomendaciją ir nurodė:
- nuo 2023 m. sausio 18 d. dvejų metų laikotarpiui uždrausti ieškovei dalyvauti viešųjų pirkimų procedūrose ir procedūrose, susijusiose su dotacijomis, apdovanojimais, sutarčių sudarymu ir finansinėmis priemonėmis, finansuojamomis iš Sąjungos bendrojo biudžeto, taip pat skyrimo procedūrose, susijusiose su EPF, kurioms taikomas Reglamentas 2018/1877 (1 ir 2 straipsniai);
 - draudimo laikotarpiu įtraukti ieškovės pavadinimą į finansinio reglamento 142 straipsnio 1 dalyje numatytą Ankstyvojo nustatymo ir draudimo dalyvauti procedūroje sistemos duomenų bazę (3 straipsnis);
 - praėjus trims mėnesiams po sprendimo įteikimo paskelbti Komisijos interneto svetainėje tam tikrą informaciją apie draudimą ieškovei dalyvauti procedūrose, kaip numatyta finansinio reglamento 140 straipsnyje (4 straipsnis);
 - įteikti šį sprendimą ieškovei (5 straipsnis).
- 13 Pareiškusi ieškinį šioje byloje, 2023 m. lapkričio 21 d. ieškovė paprašė EU-OSHA peržiūrėti ginčijamą sprendimą remiantis finansinio reglamento 136 straipsnio 8 dalimi.

Šalių reikalavimai

- 14 Ieškovė Bendrojo Teismo prašo:
- panaikinti ginčijamą sprendimą,
 - nepatenkinus pirmojo reikalavimo, pakeisti draudimą dalyvauti procedūrose finansine nuobauda ir (arba) panaikinti ginčijamo sprendimo 4 straipsnį,
 - priteisti iš EU-OSHA bylinėjimosi išlaidas.
- 15 EU-OSHA Bendrojo Teismo prašo:
- atmesti ieškinį,
 - priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

- 16 Grįsdama ieškinį, ieškovė nurodo penkis pagrindus. Nurodydama pirmąjį pagrindą, ji kritikuoja nacionalinio sprendimo dėl sustabdymo nepaisymą, o antruoju pagrindu priekaištauja dėl to, kaip buvo įvertintos jos pritaikytos taisomosios priemonės. Trečiasis pagrindas susijęs su proporcingumo principo pažeidimu dėl draudimo dalyvauti procedūrose nustatymo. Ketvirtuoju pagrindu ginčijamas draudimo viešas paskelbimas. Papildomai nurodomu penktuoju pagrindu ieškovė priekaištauja EU-OSHA dėl to, kad ši nesvarstė galimybės pakeisti draudimą dalyvauti procedūrose finansine nuobauda.

Dėl pirmojo pagrindo, grindžiamo nacionalinio sprendimo dėl sustabdymo nepaisymu

Dėl pirmos dalies, grindžiamos ankstesnio finansinio reglamento 106 straipsnio 2 dalies, finansinio reglamento 136 straipsnio 2 dalies, ESS 4 straipsnio 3 dalies ir SESV 325 straipsnio 1 dalies pažeidimu

- 17 Ieškovė teigia, kad iš 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL L 298, 2012, p. 1), iš dalies pakeisto, be kita ko, 2015 m. spalio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) 2015/1929 (OL L 286, 2015, p. 1) (toliau – ankstesnis finansinis reglamentas), 106 straipsnio ir finansinio reglamento 136 straipsnio, kiek kiekvieno jų 1 dalyje reikalaujama uždrausti dalyvauti procedūrose subjektams, galutiniu nacionaliniu sprendimu pripažintiems kaltais dėl sunkaus profesinio nusizengimo, ir kiek jų 2 dalyje leidžiama nustatyti tokį draudimą remiantis negalutinio nacionalinio sprendimo pagrindu Sąjungos institucijų pateiktu preliminarium veiksmų teisiniu kvalifikavimu, matyti, kad Sąjungos institucijos taip pat turi laikytis nacionalinių teismų apsauginio pobūdžio sprendimų, priimtų dėl negalutinių nacionalinių administracinių sprendimų, ypač kai, kaip nagrinėjamu atveju, tos institucijos pačios neatlieka jokie tyrimo. Taigi sustabdžius sprendimo, kuris yra vienintelis nurodyto preliminarus kvalifikavimo pagrindas, vykdymą, šiuo sprendimu nebegalima remtis atliekant šį kvalifikavimą. Ieškovė pabrėžia, kad nacionalinis sprendimas dėl sustabdymo, nors jame nevertinamas *fumus boni juris*, verčia abejoti CNMC sprendimo galiojimu ir teisėtumu. Ji taip pat nurodo ginčijamame sprendime įtvirtintu draudimu dalyvauti procedūrose ir CNMC nustatytu draudimu sudaryti viešojo pirkimo sutartis siekiamų tikslų panašumą; CNMC nustatytu draudimo, atitinkančio viešųjų pirkimų sričiai būdingą sankciją, vykdymas buvo sustabdytas nacionaliniu sprendimu dėl sustabdymo.
- 18 Be to, ieškovė remiasi SESV 325 straipsniu dėl kovos su sukčiavimu ir ESS 4 straipsnio 3 dalimi, kurioje įtvirtintas lojalaus bendradarbiavimo principas, kad pabrėžtų akivaizdų nacionalinio sprendimo dėl sustabdymo ir ginčijamo sprendimo prieštaravimą, tariamai kylantį dėl akivaizdaus institucijų, kompetentingų saugoti Sąjungos finansinius interesus, veiksmų koordinavimo, kuris privalomas pagal šias nuostatas, nebuvimo.
- 19 Pirmiausia primintina, kad procesinės taisyklės apskritai taikomos visiems jų įsigaliojimo metu nagrinėjamiems teisiniams ginčams, skirtingai nei materialinės normos, kurios paprastai aiškinamos kaip netaikytinos iki jų įsigaliojimo susidariusioms situacijoms (šiuo klausimu žr. 1981 m. lapkričio 12 d. Sprendimo *Meridionale Industria Salumi ir kt.*, 212/80–217/80, EU:C:1981:270, 9 punktą; 1993 m. liepos 6 d. Sprendimo *CT Control (Rotterdam) ir JCT Benelux / Komisija*, C-121/91 ir C-122/91, EU:C:1993:285, 22 punktą ir 2015 m. kovo 26 d. Sprendimo *Komisija / Moravia Gas Storage*, C-596/13 P, EU:C:2015:203, 33 punktą). Vadinas, nagrinėjamai draudimo procedūrai taikomos 2018 m. įsigaliojusiame finansiniame reglamente įtvirtintos taisyklės, o pačiam draudimui taikomos materialinės normos įtvirtintos ankstesniame finansiniame reglamente, galiojusiame vykdant vieną tęstinį pažeidimą, dėl kurio nustatytas šis draudimas ir kuris baigėsi 2017 m.
- 20 Be to, pažymėtina, kad nagrinėjamai bylai svarbios ankstesnio finansinio reglamento 106 straipsnio ir finansinio reglamento 136 straipsnio nuostatos yra identiškos.

- 21 Pagal jų 1 dalies c punkto ii papunktį asmeniui arba subjektui draudžiama dalyvauti šiuo finansiniu reglamentu reglamentuojamose sutarčių sudarymo procedūrose, jeigu galutiniu teismo sprendimu arba galutiniu administraciniu sprendimu yra nustatyta, kad šis asmuo arba subjektas yra kaltas dėl sunkaus profesinio nusižengimo, padaryto pažeidžiant taikytinus įstatymus ar kitus teisės aktus arba profesijos, kuriai asmuo arba subjektas atstovauja, etikos standartus arba padaryto bet kokiais neteisėtais veiksmais, kurie daro poveikį jo profesiniam patikimumui, kai tokie veiksmai padaryti tyčia ar dėl didelio aplaidumo, įskaitant visų pirma susitarimo su kitais asmenimis arba subjektais sudarymą siekiant iškraipyti konkurenciją.
- 22 Taip pat, remiantis jų 2 dalies pirma ir antra pastraipomis, jeigu šio straipsnio 1 dalies c punkte nurodytais atvejais nėra galutinio teismo sprendimo arba, kai taikytina, galutinio administracinio sprendimo, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas uždraudžia asmeniui arba subjektui dalyvauti procedūroje, remdamasis jo veiksmų preliminariniu teisiniu kvalifikavimu, atsižvelgdamas į nustatytus faktus ar kitas išvadas, išdėstytus komisijos rekomendacijoje. Šiuo preliminariniu teisiniu kvalifikavimu nedaromas poveikis valstybių narių kompetentingų institucijų pagal nacionalinę teisę atliekamam atitinkamo asmens arba subjekto veiksmų įvertinimui. Gavęs pranešimą apie galutinį teismo sprendimą ar galutinį administracinį sprendimą, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas nedelsdamas peržiūri savo sprendimą dėl draudimo asmeniui arba subjektui dalyvauti procedūrose ir (arba) dėl finansinės nuobaudos jam skyrimo. Tais atvejais, kai galutiniu teismo sprendimu ar galutiniu administraciniu sprendimu nenustatoma draudimo dalyvauti procedūrose trukmė, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas nustato tą trukmę, remdamasis nustatytais faktais bei išvadomis ir atsižvelgdamas į komisijos rekomendaciją.
- 23 Pagal jų 2 dalies trečią pastraipą, kai tokiu galutiniu teismo ar administraciniu sprendimu pripažįstama, kad asmuo arba subjektas nėra kaltas dėl veiksmų, kuriems taikomas preliminarus teisinis kvalifikavimas, kuriuo remiantis buvo uždrausta dalyvauti procedūrose, atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas nedelsdamas panaikina tą draudimą ir (arba) atitinkamai kompensuoja skirtą finansinę nuobaudą. Be to, remiantis jų 2 dalies ketvirta pastraipa, pirmoje pastraipoje nurodyti faktai ir išvados visų pirma apima faktus, nustatytus per Europos Audito Rūmų ir Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliktus auditus ar tyrimus arba vidaus auditą arba per leidimus suteikiančio pareigūno atsakomybe atliktą bet kurį kitą patikrinimą, auditą ar kontrolę, taip pat Komisijos sprendimus, susijusius su Sąjungos konkurencijos teisės pažeidimu, arba nacionalinės kompetentingos institucijos sprendimus, susijusius su Sąjungos ar nacionalinės konkurencijos teisės pažeidimu.
- 24 Iš šių nuostatų matyti, kad subjektui uždraudžiama dalyvauti atitinkamose procedūrose, kai galutiniu teismo ar administraciniu sprendimu nustatoma, kad jis padarė sunkų profesinį nusižengimą, arba, nesant tokio galutinio teismo ar administracinio sprendimo, remiantis kompetentingos Sąjungos institucijos atliktu jo veiksmų preliminariniu teisiniu kvalifikavimu, grindžiamu, be kita ko, nacionalinės konkurencijos institucijos sprendime nustatytais faktais ar padarytomis išvadomis.
- 25 Vadinas, galutinio teismo ar administracinio sprendimo, konstatuojančio atitinkamą pažeidimą, nebuvimas neklaido kompetentingai Sąjungos institucijai nustatyti draudimo, skirto Sąjungos finansiniams interesams ginti (šiuo klausimu žr. 2022 m. vasario 9 d. Sprendimo *Elevation – Engenharia/Komisija*, T-652/19, nepaskelbtas Rink., EU:T:2022:63, 76 punktą ir 2022 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Vialto Consulting / Komisija*, T-537/18, nepaskelbtas Rink., EU:T:2022:852, 142 punktą).

- 26 Iš to taip pat matyti Sąjungos teisės aktų leidėjo ketinimas leisti kompetentingai Sąjungos institucijai pačiai vertinti atitinkamo ūkio subjekto veiksmus, nelaukiant, kol teismas priims sprendimą (pagal analogiją žr. 2019 m. birželio 19 d. Sprendimo *Meca*, C-41/18, EU:C:2019:507, 31 punktą). Tai susiję su draudimo sistema, pagal kurią draudimas turi būti taikomas kuo greičiau, nelaukiant galutinio teismo sprendimo (šiuo klausimu žr. 2022 m. vasario 9 d. Sprendimo *Elevation – Engenharia/Komisija*, T-652/19, nepaskelbtas Rink., EU:T:2022:63, 77 punktą).
- 27 Beje, elementai, į kuriuos šiuo klausimu galima atsižvelgti, neišsamiai išvardyti ankstesnio finansinio reglamento 106 straipsnio 2 dalies ketvirtoje pastraipoje ir finansinio reglamento 136 straipsnio 2 dalies ketvirtoje pastraipoje (žr. šio sprendimo 23 punktą) ir grindžiami kitų Sąjungos ar valstybių narių institucijų atliktu tyrimu, todėl nesvarbu, ar atitinkama Sąjungos institucija pati neatlieka tyrimo prieš galbūt priimdama sprendimą nustatyti draudimą.
- 28 Taigi nagrinėjamu atveju, nesant galutinio sprendimo ir kadangi skundas buvo paduotas dėl CNMC sprendimo ir tebebuvo nagrinėjamas ginčijamo sprendimo priėmimo dieną, EU-OSHA turėjo pati įvertinti ieškovės veiksmus, remdamasi CNMC sprendimu, kuris yra taikytinose nuostatose išvardytų elementų sąrašė (žr. šio sprendimo 23 punktą), ir kitais bylai svarbiais veiksniais, įskaitant, be kita ko, šio sprendimo vykdymo sustabdymą. Iš tiesų, ankstesnio finansinio reglamento 106 straipsnio 2 dalyje ir finansinio reglamento 136 straipsnio 2 dalyje nurodyta hipotezė kaip tik susijusi su atveju, kai draudimo pagrindu galintis tapti sprendimas nėra galutinis, nes arba jo apskundimo terminas dar nepasibaigęs, arba buvo pateiktas skundas, arba (kaip nagrinėjamu atveju) sprendimo vykdymas buvo sustabdytas. Pripažinus, kaip siūlo ieškovė, kad sustabdžius sprendimo vykdymą jis nebegali būti sprendimo nustatyti draudimą pagrindas, ši taikytinose nuostatose numatyta hipotezė taptų beprasmė, kaip ir ankstesnio finansinio reglamento 106 straipsnio 7 dalies c punktas ir finansinio reglamento 136 straipsnio 6 dalies a punktas, kuriais asmenys ar subjektai, dėl kurių nepriimtas galutinis teismo sprendimas, raginami imtis taisomųjų priemonių, skirtų įrodyti jų patikimumui nepaisant konkurencijos teisės pažeidimą konstatuojančio sprendimo (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2019 m. birželio 19 d. Sprendimo *Meca*, C-41/18, EU:C:2019:507, 40 punktą; taip pat žr. šio sprendimo 55 punktą).
- 29 Pirmiausia konstatuotina, kad EU-OSHA, vadovaudamasi komisijos rekomendacijoje pateiktomis išvadomis, faktiškai atsižvelgė į CNMC sprendimo vykdymo sustabdymą, atsakydama į šiuo sustabdymu grindžiamą ieškovės argumentą. Ginčijamo sprendimo 35–37 konstatuojamosiose dalyse ji iš pradžių priminė šį argumentą, o paskui nurodė priežastis, dėl kurių, kaip ji mano, nagrinėjamu atveju šis sustabdymas neužkirto kelio taikyti Sąjungos teisės nuostatų. Kalbant konkrečiau, EU-OSHA laikėsi nuomonės, jog kadangi nacionaliniame sprendime dėl sustabdymo nenagrinėtas *fumus boni juris*, jis nevertė abejoti CNMC sprendimo galiojimu ir teisėtumu ir buvo grindžiamas su vykstančia administracine procedūra nesusijusiais argumentais, todėl jo tikslas buvo kitoks nei nacionalinės nuobaudos. Ji pridūrė, kad šis sprendimas dėl sustabdymo akivaizdžiai nebuvo galutinis, todėl nesaistė jos.
- 30 Antra, taip pat pažymėtina, kad EU-OSHA pagrįstai manė, jog CNMC sprendimo vykdymo sustabdymas nekliudė atsižvelgti į tame sprendime padarytas išvadas, siekiant įrodyti ieškovės padarytą sunkų profesinį nusižengimą ir nustatyti jai draudimą.
- 31 Iš tiesų, viena vertus, veiksmai, kuriais kaltinama ieškovė, nėra grindžiami vien prielaidomis ir prezumpcijomis, bet buvo patvirtinti įrodymais, surinktais per CNMC atliktą tyrimą (šiuo klausimu žr. 2022 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Vialto Consulting / Komisija*, T-537/18,

nepaskelbtas Rink., EU:T:2022:852, 143 punktą; taip pat pagal analogiją žr. 2023 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Infraestructuras de Portugal ir Futrifer Indústrias Ferroviárias*, C-66/22, EU:C:2023:1016, 78 punktą).

- 32 Kita vertus, iš nacionalinio sprendimo dėl sustabdymo neišplaukia jokia pozicija dėl CNMC sprendimo pagrįstumo. Taigi nacionalinis teismas niekaip neginčija pastarajame sprendime išdėstytų išvadų ir argumentų dėl ieškovės padaryto konkurencijos teisės pažeidimo ir net jais neabejoja. Savo sprendimą sustabdyti vykdymą nacionalinis teismas grindžia išvadomis, padarytomis iš pasekmių, kurias skirta bauda ir draudimas sudaryti sutartis sukėlė tolesnei ieškovės veiklai. Beje, pati ieškovė pripažįsta, kad nacionalinis teismas aiškiai nenagrinėjo *fumus boni juris* buvimo. Kiek ieškovė teigia, kad nacionalinis teismas netiesiogiai, bet neišvengiamai pripažino teiginių, kuriais ji ginčijo CNMC sprendimą, pagrįstumą, nes pagal nacionalinę jurisprudenciją laikinosios apsaugos priemonės taikymas suponuoja tokį pagrįstumą, reikia pažymėti, kad tokių numanomų argumentų bet kuriuo atveju nepakanka norint nuginčyti CNMC sprendime aiškiai išdėstytas išvadas ir argumentus.
- 33 Be to, nesvarbu, kad nacionaliniu sprendimu dėl sustabdymo sustabdytas ne tik CNMC sprendimu skirtos baudos mokėjimas, bet ir šiuo sprendimu taip pat nustatytas draudimas ieškovei dalyvauti viešuosiuose pirkimuose Ispanijoje. Žinoma, šis draudimas panašus į skundžiamu sprendimu nustatytą draudimą, juo labiau kad, anot ieškovės, tam tikri draudimai dalyvauti viešuosiuose pirkimuose nenustatomi ar netaikomi, jeigu suinteresuotasis ūkio subjektas imasi taisomųjų ar atitikties užtikrinimo priemonių, kad atitaisytų jo veiksmis sukeltą žalą. Vis dėlto, kaip matyti iš šio sprendimo 32 punkto, draudimo dalyvauti pirkimuose sustabdymo motyvas nepriklauso nuo CNMC sprendime išdėstytų išvadų ir argumentų, todėl jų nepaneigia. Taigi net jeigu, kaip teigia ieškovė, Sąjungos teisėje numatytos draudimo procedūros ir nacionalinės procedūros tikslų skirtumo savaime nepakanka norint paneigti EU-OSHA pareigą atsižvelgti į nacionalinį sprendimą dėl sustabdymo (žr. šio sprendimo 28 punktą), nagrinėjamu atveju CNMC sprendimo vykdymo sustabdymo motyvai nepaneigia faktų, kuriais grindžiamas ginčijamame sprendime ieškovei nustatytas draudimas, tikrumo. Be to, iš nacionalinio sprendimo dėl sustabdymo neišplaukia jokia informacija apie ieškovės pritaikytas taisomąsias priemones ir apie vykdymo sustabdymo pateisinimą tokiomis priemonėmis.
- 34 Nagrinėjamu atveju EU-OSHA taip pat teisingai sugretino CNMC sprendimą ir nacionalinį sprendimą dėl sustabdymo, todėl jai negalima priekaištauti nei dėl ginčijamo sprendimo motyvų prieštaravimo nacionalinio sprendimo dėl sustabdymo motyvams, nei dėl veiksmų nederinimo su nacionalinėmis institucijomis, pažeidusio ESS 4 straipsnio 3 dalyje numatytą lojalaus bendradarbiavimo principą ir pakenkusio SESV 325 straipsniu reglamentuojamai kovai su sukčiavimu.
- 35 Darytina išvada, kad ieškinio pirmojo pagrindo pirma dalis yra atmestina.

Dėl antros dalies, grindžiamos Chartijos 47 straipsnio ir ESS 19 straipsnio 1 dalies pažeidimu

- 36 Ieškovė teigia, kad, ginčijamu sprendimu panaikinus bet koki nacionalinio sprendimo dėl sustabdymo reikšmingumą, nukentėjo teisminė gynyba, kurią jai suteikė nacionalinis teismas, todėl pažeistas Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 47 straipsnis, siejamas su ESS 19 straipsnio 1 dalimi. Nacionalinių teisminių procedūrų dar labiau reikia paisyti „sudėtinių procedūrų“ atveju, pavyzdžiui, per draudimo nustatymo procedūrą, kurioje Sąjungos institucijos priima sprendimus remdamosi nacionaliniais sprendimais. Ieškovė priduria, kad teisė prašyti peržiūrėti sprendimą dėl draudimo arba galimybė pateikti pastabas komisijai ar

atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui yra administracinės garantijos, kurios nepakeičia veiksmingai teisminei gynybai būdingų asmeniui nepalankių aktų teisėtumo kontrolės ir teismų sprendimų paisymo garantijų.

- 37 Remiantis suformuota jurisprudencija, Sąjungos teisėje teisės subjektams numatytų teisių veiksmingos teisminės gynybos principas, į kurį daroma nuoroda ESS 19 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje, yra bendrasis Sąjungos teisės principas, kylantis iš valstybėms narėms bendrų konstitucinių tradicijų; jis yra įtvirtintas 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 ir 13 straipsniuose ir patvirtintas Chartijos 47 straipsnyje (žr. 2018 m. vasario 27 d. Sprendimo *Associação Sindical dos Juízes Portugueses*, C-64/16, EU:C:2018:117, 35 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 38 Iš jurisprudencijos taip pat matyti, kad administracinio skundo pateikimo arba ieškinio pareiškimo pasekmės glaudžiai susijusios su pagrindinių teisių į teisminę gynybą įgyvendinimu ir užtikrinimu, o jų paisymą taip pat užtikrina Sąjungos teisės sistema ir kad teisės aktai, kuriais visiškai neatsižvelgiama į administracinio skundo pateikimo arba ieškinio pareiškimo pasekmes galimybei dalyvauti viešojo pirkimo procedūroje, gali pažeisti pagrindines suinteresuotųjų asmenų teises (pagal analogiją žr. 2006 m. vasario 9 d. Sprendimo *La Cascina ir kt.*, C-226/04 ir C-228/04, EU:C:2006:94, 38 punktą).
- 39 Negalima teigti, kad nagrinėjamu atveju nepaisyta nacionalinio sprendimo dėl sustabdymo ir pakenkta ieškovės teisminei gynybai.
- 40 Iš tiesų, viena vertus, kaip matyti iš šio sprendimo 29–33 punktų, komisija, o vėliau EU-OSHA ginčijamame sprendime tinkamai atsižvelgė į šį nacionalinį sprendimą. Kalbant konkrečiai, EU-OSHA teisingai nusprendė, jog kadangi nacionaliniame sprendime dėl sustabdymo nebuvo vertinamas CNMC sprendimo pagrįstumas, ji galėjo remtis pastarajame sprendime padarytomis išvadomis, kad konstatuotų sunkaus profesinio nusižengimo faktą ir nustatytų draudimą dalyvauti procedūrose (žr. šio sprendimo 30 ir 32 punktus). Be to, remiantis taikytinomis teisės nuostatomis, nesant galutinio teismo arba administracinio sprendimo, draudimo nuobauda gali būti skirta tik remiantis komisijos ginčijamų veiksmų preliminariniu teisiniu kvalifikavimu ir atsižvelgiant į visus svarbius elementus, įskaitant CNMC sprendimo vykdymo sustabdymą (žr. šio sprendimo 22, 23 ir 28 punktus), juo labiau kad dėl šio preliminaraus teisinio kvalifikavimo ieškovė galėjo pateikti pastabų (žr. šio sprendimo 10 punktą), taikant finansinio reglamento 143 straipsnio 5 dalį. Žinoma, kaip pabrėžia ieškovė, čia kalbama apie administracinio pobūdžio garantijas, tačiau jos vis dėlto leidžia užtikrinti, kad bus tinkamai atsižvelgta į nacionalinio teismo sprendimą. Taip pat svarbu pabrėžti, kad ginčijamu sprendimu, kuriuo ieškovei uždrausta dalyvauti Sąjungos institucijų vykdomuose viešuosiuose pirkimuose, niekaip nesumenkinamos nacionalinio sprendimo dėl sustabdymo pasekmės, kiek juo sustabdytas draudimas sudaryti viešojo pirkimo sutartis su Ispanijos valdžios institucijomis.
- 41 Kita vertus, kaip nurodyta šio sprendimo 24–26 punktuose, iš taikytinų teisės nuostatų matyti, kad, nesant galutinio teismo ar administracinio sprendimo (o būtent taip yra nagrinėjamu atveju), Sąjungos institucija nesaistoma nacionalinių lygmeniu priimtų administracinių ar teismų sprendimų ir turi kompetenciją uždrausti asmeniui ar subjektui (šiuo atveju ieškovei) dalyvauti Sąjungos viešųjų pirkimų procedūrose, remdamasi jo veiksmų preliminariniu teisiniu kvalifikavimu.
- 42 Įgyvendinant šią kompetenciją nepažeidžiamas Chartijos 47 straipsnis. Iš tiesų, galimybės apskūsti ginčijamą sprendimą Sąjungos teismui buvimas – jo ieškovė neginčia, o šioje byloje pareikštas ieškinys tik patvirtina – kaip tik leidžia užtikrinti ieškovės teisminę gynybą. Kalbant konkrečiai,

šioje byloje Bendrasis Teismas gali ir panaikinti ginčijamą sprendimą, ir jį peržiūrėti, remdamasis savo neribota jurisdikcija, numatyta finansinio reglamento 143 straipsnio 9 dalyje (2022 m. vasario 9 d. Sprendimo *Elevation – Engenharia/Komisija*, T-652/19, nepaskelbtas Rink., EU:T:2022:63, 80 punktas; taip pat žr. šio sprendimo 127 punktą). Be to, laikiną teisminę gynybą užtikrina laikinąsias apsaugos priemonės taikantis Bendrojo Teismo teisėjas, galintis nurodyti sustabdyti ginčijamo sprendimo vykdymą, be kita ko, jei, kaip buvo nagrinėjamu atveju, mano, kad *prima facie* negalima atmesti EU-OSHA pareigos atsižvelgti į nacionalinį sprendimą dėl sustabdymo (2023 m. liepos 14 d. Nutarties *VC/EU-OSHA*, T-126/23 R, nepaskelbta Rink., EU:T:2023:405, 51 punktas).

- 43 Taigi negalima pripažinti tokio pat nacionalinio sprendimo dėl sustabdymo poveikio, kokį turi galutiniai teismų ar administraciniai sprendimai, kurie sukelia Sąjungos institucijoms pareigą uždrausti atitinkamam asmeniui ar subjektui dalyvauti Sąjungos viešųjų pirkimų procedūrose, remiantis finansinio reglamento 136 straipsnio 1 dalimi, arba prireikus leisti jam dalyvauti šiose procedūrose. Jei Sąjungos institucijų kompetencija nustatyti draudimą būtų paralyžiuota vien pateikus prašymą sustabdyti tokio draudimo pagrindu galinčio tapti nacionalinio sprendimo vykdymą arba šį vykdymą sustabdyti, nurodyta kompetencija taptų neveiksminga (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2019 m. birželio 19 d. Sprendimo *Meca*, C-41/18, EU:C:2019:507, 37 ir 38 punktus).
- 44 Reikėtų pridurti, kad jeigu po nacionalinio sprendimo dėl sustabdymo būtų priimtas CNMC sprendimą panaikinantį galutinis teismo sprendimas, finansinio reglamento 136 straipsnio 2 dalies trečioje pastraipoje numatyta, kad atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas nedelsdamas panaikintų draudimą, taip užtikrindamas visišką nacionalinio teismo sprendimo veiksmingumą ir kartu ieškovės teisminę gynybą, nagrinėjamu atveju kylančią iš Sąjungos institucijų saistančio nacionalinio teismo sprendimo.
- 45 Darytina išvada, kad ieškinio pirmojo pagrindo antra dalis atmestina, todėl atmestinas visas šis pagrindas.

Dėl ieškinio antrojo pagrindo, susijusio su ieškovės pritaikytomis taisomosiomis priemonėmis

- 46 Anot ieškovės, ginčijamame sprendime padaryta sunkių vertinimo klaidų ir juo pažeidžiami ankstesnio finansinio reglamento 106 straipsnio 7 dalies a punktas ir finansinio reglamento 136 straipsnio 6 dalies a punktas, nes remdamasi jos perduotais duomenimis ES-OSHA tariamai turėjo pripažinti, kad ieškovė ėmėsi pakankamų taisomųjų priemonių. Tačiau EU-OSHA dėl kiekvienos taisomosios priemonės reikalavo iš ieškovės per aukšto lygio ir neproporcingų įrodymų, nepalikdama jai jokios galimybės pataisyti ar papildyti prašomos informacijos. Šiuo klausimu ieškovė skundžiasi, kad komisija atskirai nevertino šių priemonių ir rėmėsi CNMC atliktu vertinimu, kuris buvo grindžiamas kitokiais dokumentais. Be to, ji mano, kad viešųjų pirkimų srityje turimos didelės diskrecijos negalima taikyti sprendimui skirti nuobaudą, kuris viršija konkretaus pirkimo procedūros ribas ir sukelia didelę žalą, kuri nekiltų vien atsisakius sudaryti sutartį.
- 47 Ieškovė priduria, jog kadangi pagal finansinio reglamento 143 straipsnio 9 dalį, grindžiamą SESV 261 straipsniu, Bendrasis Teismas turi neribotą jurisdikciją peržiūrėti ginčijamą sprendimą, ji šioje byloje pateikė naujų dokumentų, patvirtinančių taisomųjų priemonių tinkamumą. Šiuo klausimu ji pabrėžia, kad taisomosios priemonės nėra pažeidimo sudėties požymiai, kurių nagrinėti Bendrasis Teismas neturi jurisdikcijos. Ieškovės nuomone, nepaisant neribotos

jurisdikcijos, šie dokumentai bet kuriuo atveju bus svarbūs tikrinant ginčijamo sprendimo teisėtumą, nes jie susiję su taisomosiomis priemonėmis, kurių buvo imtasi dar iki šio sprendimo priėmimo.

- 48 Galiausiai dublike ieškovė pabrėžia, kad nevykdė jokios antikonkurencinės veiklos nuo 2018 m., ir tai parodo, kad jos taikyta sistema, kaip visuma, atitinka reikalaujamą patikimumo lygį. Dėl išsamumo ji prie dubliko pridėjo dokumentus, kaip pati mano, patvirtinančius šį patikimumą.
- 49 Pirmiausia reikia pažymėti, kad Bendrajame Teisme ieškovė neginčijo CNMC sprendimu konstatuoto pažeidimo, už kurį jai skirta nuobauda. Ji taip pat neginčija, kad konstatavus šį Ispanijos konkurencijos teisės ir SESV 101 straipsnio pažeidimą jai nustatytas draudimas yra sankcija.
- 50 Tačiau ieškovė ginčija už sunkų profesinį nusižengimą jai nustatytą draudimą, nes, kaip ji teigia, ji ėmėsi jos patikimumą įrodančių taisomųjų priemonių, kaip numatyta ankstesnio finansinio reglamento 106 straipsnio 7 dalies c punkte ir finansinio reglamento 136 straipsnio 6 dalies a punkte, kurie chronologiškai paeiliui taikomi šioje byloje, atsižvelgiant į konkrečių taisomųjų priemonių taikymo datą.
- 51 Prieš nagrinėjant ieškovės argumentus, kuriais ginčijamas EU-OSHA atliktas pritaikytų taisomųjų priemonių vertinimas, reikėtų paaiškinti Bendrojo Teismo jurisdikcijos pobūdį ir tai, kaip detaliai jis gali tikrinti ginčijamą vertinimą nagrinėdamas šalių ginčą.

Dėl Bendrojo Teismo jurisdikcijos pobūdžio ir taisomųjų priemonių kontrolės apimties

- 52 Finansinio reglamento 143 straipsnio 9 dalyje numatyta:
- „Europos Sąjungos Teisingumo Teismas turi neribotą jurisdikciją peržiūrėti sprendimą, kuriuo leidimus suteikiantis pareigūnas uždraudžia 135 straipsnio 2 dalyje nurodytam asmeniui arba subjektui dalyvauti procedūroje ir (arba) skiria gavėjui finansinę nuobaudą, įskaitant draudimo dalyvauti procedūroje panaikinimą, jo trukmės sutrumpinimą ar pailginimą ir (arba) skirtos finansinės nuobaudos panaikinimą, sumažinimą ar padidinimą. <...>“
- 53 Taip Sąjungos teisės aktų leidėjas pasinaudojo teise, suteikta SESV 261 straipsniu, kuriame nustatyta: „pagal Sutarčių nuostatas Europos Parlamento ir Tarybos bendrai priimti ir Tarybos priimti reglamentai gali suteikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui neribotą jurisdikciją skirti tokiuose reglamentuose numatytas baudas“.
- 54 Taigi finansinio reglamento 143 straipsnio 9 dalis turi būti aiškinama atsižvelgiant į SESV 261 straipsnį, todėl aptariama neribota jurisdikcija griežtai apribojama nuobaudų nustatymu ir neapima šią nuobaudą pagrindžiančių veiksmų sudedamųjų elementų keitimo (pagal analogiją žr. 2016 m. sausio 21 d. Sprendimo *Galp Energía España ir kt. / Komisija*, C-603/13 P, EU:C:2016:38, 76 ir 77 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).
- 55 Nagrinėjamu atveju, priešingai, nei teigia ieškovė, reikia pripažinti, kad taisomųjų priemonių nagrinėjimas priskirtinas prie tokių veiksmų vertinimo. Pagal ankstesnio finansinio reglamento 106 straipsnio 7 dalies c punktą ir finansinio reglamento 136 straipsnio 6 dalies a punktą atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas asmeniui arba subjektui „neuždraudžia [dalyvauti procedūroje]“, jeigu šis „ėmėsi <...> taisomųjų priemonių tokiu mastu, kokio pakanka jo patikimumui įrodyti“. Taigi pagal šią nuostatą negalima uždrausti dalyvauti viešųjų pirkimų

procedūrose ūkio subjektui, kuris ėmėsi tam tikrų taisomųjų priemonių, rodančių jo patikimumą (2017 m. birželio 27 d. Sprendimo *NC / Komisija*, T-151/16, EU:T:2017:437, 58 punktą). Iš tiesų, remiantis tikslu apsaugoti Sąjungos finansinius interesus, kurio siekiama draudimu dalyvauti viešųjų pirkimų procedūrose (šiuo klausimu žr. 2022 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Vialto Consulting/Komisija*, T-537/18, nepaskelbtas Rink., EU:T:2022:852, 159 ir 164 punktus; taip pat žr. šio sprendimo 25 punktą), negalima uždrausti dalyvauti procedūrose pažeidimą padariusiam ūkio subjektui, kuris vėl tapo patikimas. Tokiu atveju iš pradžių konstatuotas sunkus profesinis nusižengimas buvo ištaisytas taip, kad juo nebegalima grįsti draudimo dalyvauti. Taigi vertinant taisomasias priemones reikia patikrinti, ar tebėra sunkus profesinis nusižengimas, nagrinėjamu atveju pripažintas remiantis nacionalinės valdžios institucijos konstatuotu pažeidimu, ir ar kyla jo pasikartojimo rizika, o tam reikia vertinti suinteresuotojo ūkio subjekto veiksmus ir su tuo tiesiogiai susijusias faktines aplinkybes, o ne nuobaudą.

- 56 Šiuo klausimu nesvarbu, kad taisomųjų priemonių paprastai imamasi nacionalinei valdžios institucijai konstatavus padarytą pažeidimą. Kaip matyti iš šio sprendimo 26–28 punktų, toks nacionalinės valdžios institucijos padarytas pažeidimo konstatavimas yra tik išankstinis veiksnys, dėl kurio vėliau Sąjungos institucija, atlikusi savo vertinimą (šiuo klausimu žr. 2023 m. vasario 15 d. Sprendimo *RH / Komisija*, T-175/21, nepaskelbtas Rink., EU:T:2023:77, 29 punktą), galbūt pripažins sunkaus profesinio nusižengimo faktą. Veiksmai, kuriuos reikia skirti nuo nuobaudos, norint apibrėžti neribotos jurisdikcijos taikymo sritį, viešųjų pirkimų srityje, atsižvelgiant į finansiniame reglamente numatytą dviejų etapų procedūrą, neapsiriboja nacionalinės valdžios institucijos konstatuotu pažeidimu ir jo sudėties požymiais, bet apima ir kitus elementus, galbūt atsiradusius po pažeidimo padarymo ir galinčius paskatinti Sąjungos instituciją nuspręsti, kad nepaisant nurodyto pažeidimo suinteresuotasis ūkio subjektas yra patikimas.
- 57 Vadinas nagrinėdamas šį ieškinio pagrindą Bendrasis Teismas negali naudotis finansinio reglamento 143 straipsnio 9 dalyje numatyta neribota jurisdikcija. Pavyzdžiui, jis negali pakeisti EU-OSHA atlikto taisomųjų priemonių vertinimo savuoju ir turi apsiriboti šio vertinimo teisėtumo kontrole.
- 58 Reikia pažymėti, pirma, kad, atsižvelgiant į šiuo klausimu šalių išdėstytas skirtingas pozicijas, ši teisėtumo kontrolė apsiriboja patikrinimu, ar laikytasi teisės nuostatų, visų pirma susijusių su procedūra ir motyvavimu, ar faktai iš esmės teisingi, ar nėra akivaizdžios vertinimo klaidos ir ar nebuvo piktnaudžiauta įgaliojimais (žr. 2023 m. vasario 15 d. Sprendimo *RH / Komisija*, T-175/21, nepaskelbtas Rink., EU:T:2023:77, 30 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Kalbant apie Sąjungos teismo atliekamą nagrinėjimą, ar priimant institucijos aktą buvo padaryta akivaizdi vertinimo klaida, reikia patikslinti, kad siekiant nustatyti, ar institucija padarė akivaizdžią sudėtingų faktų vertinimo klaidą, kuri gali pagrįsti šio akto panaikinimą, ieškovo pateikti įrodymai turi būti pakankami, kad būtų parodytas šiame akte nurodytų faktinių aplinkybių vertinimo nepagrįstumas (šiuo klausimu žr. 1996 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *AIUFFASS ir AKT / Komisija*, T-380/94, EU:T:1996:195, 59 punktą ir 2012 m. vasario 28 d. Sprendimo *Grazer Wechelseitige Versicherung / Komisija*, T-282/08, EU:T:2012:91, 158 punktą). Išskyrus minėtą pagrįstumo vertinimą, Bendrasis Teismas negali pakeisti šio sprendimo autoriaus atlikto sudėtingų faktinių aplinkybių vertinimo savuoju (2009 m. spalio 15 d. Sprendimo *Enviro Tech (Europe)*, C-425/08, EU:C:2009:635, 47 punktą ir 2008 m. vasario 12 d. Sprendimo *BUPA ir kt. / Komisija*, T-289/03, EU:T:2008:29, 221 punktą).
- 59 Iš tiesų, kadangi institucijos turi diskreciją vertinti, ar veiksmus galima pripažinti sunkiu profesiniu nusižengimu (2023 m. vasario 15 d. Sprendimo *RH / Komisija*, T-175/21, nepaskelbtas Rink., EU:T:2023:77, 30 punktą; pagal analogiją taip pat žr. 2008 m. liepos 4 d. Sprendimo

Entrance Services / Parlamentas, T-333/07, nepaskelbtas Rink., EU:T:2008:250, 59 punktą ir 2022 m. vasario 9 d. Sprendimo *Companhia de Seguros Índico / Komisija*, T-672/19, nepaskelbtas Rink., EU:T:2022:64, 50 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją) ir kadangi taisomųjų priemonių vertinimas yra veiksmų vertinimo dalis (žr. šio sprendimo 55 punktą), joms taip pat turi būti suteikta diskrecija vertinti taisomąsias priemones.

- 60 Atsakant ieškovei, reikėtų pridurti, kad galimos draudimo pasekmės, viršijančios konkretaus viešojo pirkimo procedūros ribas ir galinčios sukelti suinteresuotajam subjektui didelę žalą, yra elementai, į kuriuos reikia atsižvelgti įgyvendinant institucijai suteiktą diskreciją ir kurie savaime nereiškia šios diskrecijos kvestionavimo.
- 61 Antra, taip pat reikia sukonkretinti elementus, į kuriuos Bendrasis Teismas gali atsižvelgti kontroliuodamas, ar EU-OSHA teisėtai įvertino ieškovės pritaikytas taisomąsias priemones, atsižvelgiant į skirtingas šalių pozicijas šiuo klausimu.
- 62 Iš konkurencijos teisės srityje suformuotos jurisprudencijos matyti, kad SESV 263 straipsnyje numatyta teisėtumo kontrolė taikoma visiems Komisijos sprendimų, susijusių su SESV 101 ir 102 straipsnių taikymo procedūra, elementams, kurių išsamią kontrolę užtikrina Bendrasis Teismas atsižvelgdamas į ieškovų nurodytus pagrindus ir visas jų nurodytas aplinkybes, nesvarbu, ar jos susiklostė prieš priimant ginčijamą sprendimą, ar jį priėmus, ar jos nurodytos per administracinę procedūrą, ar pirmą kartą ieškinyje, su kuriuo kreipiamasi į Bendrąjį Teismą, jei šios aplinkybės yra svarbios vykdant Komisijos sprendimo teisėtumo kontrolę (2016 m. sausio 21 d. Sprendimo *Galp Energía España ir kt. / Komisija*, C-603/13 P, EU:C:2016:38, 72 punktas ir 2022 m. rugsėjo 14 d. Sprendimo *Google ir Alphabet / Komisija (Google Android)*, T-604/18, apskūstas apeliacine tvarka, EU:T:2022:541, 89 punktas).
- 63 Priešingai, nei teigia ieškovė, iš šios jurisprudencijos negalima daryti išvados, kad nagrinėjamu atveju Bendrasis Teismas turėtų atsižvelgti į ieškovės jam šioje byloje pateiktus dokumentus, kurių ji prieš tai nebuvo pateikusi per administracinę procedūrą EU-OSHA.
- 64 Iš tiesų, pagal 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų [SESV 101 ir 102] straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 205) 2 straipsnį esant ginčui dėl konkurencijos taisyklių pažeidimo egzistavimo Komisija turi įrodyti savo konstatuotus pažeidimus ir pateikti įrodymų, kurie teisiškai patvirtintų pažeidimą sudarančias aplinkybes (žr. 2016 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Lundbeck / Komisija*, T-472/13, EU:T:2016:449, 105 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Taigi suinteresuotoji įmonė gali pateikti priešingų įrodymų ir remtis informacija, kuri nebuvo pateikta per administracinę procedūrą (žr. 2016 m. birželio 9 d. Sprendimo *PROAS / Komisija*, C-616/13 P, EU:C:2016:415, 43 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 65 Atvirkščiai, ankstesnio finansinio reglamento 106 straipsnio 7 dalies c punkte ir finansinio reglamento 136 straipsnio 6 dalies a punkte numačius, kad asmeniui arba subjektui nedraudžiama dalyvauti procedūrose, jeigu jis ėmėsi taisomųjų priemonių, kurių pakanka jo patikimumui įrodyti, atitinkamam asmeniui ar subjektui nustatyta pareiga įrodyti, kad jo pritaikytos taisomosios priemonės gali sukliudyti nustatyti jam minėtą draudimą (taip pat žr. ankstesnio finansinio reglamento 106 straipsnio 10 dalį ir finansinio reglamento 137 straipsnio 1 dalį). Darytina išvada, jog tam, kad šiose nuostatose nustatyta įrodinėjimo pareiga neprarastų veiksmingumo, suinteresuotajam ūkio subjektui negalima leisti pateikti Bendrajam Teismui įrodymų, kurių jis nebuvo pateikęs per administracinę procedūrą dėl draudimo nustatymo, kai jis

siekia sprendimo dėl draudimo panaikinimo, jeigu šis ūkio subjektas nepateikia pakankamai pripažintų savo patikimumo įrodymų. Šioje byloje Bendrasis Teismas *a fortiori* negali spręsti dėl taisomųjų priemonių, nenurodytų ES-OSHA.

- 66 Tai juo labiau taikytina dėl to, kad finansinio reglamento 136 straipsnio 8 dalyje reglamentuojamas atvejis, kai taisomųjų priemonių imamasi ar informacija pateikiama jau priėmus draudimą nustatantį sprendimą; numatyta, kad tokiu atveju atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas nedelsdamas peržiūri šį sprendimą. Tinkamam teisingumo vykdymui ir institucinei pusiausvyrai būtų pakenkta, jei Bendrasis Teismas spręstų dėl naujų taisomųjų priemonių ar naujų įrodymų, kurie prireikus tuo pat metu būtų pateikti leidimus suteikiančiam pareigūnui ir galėtų paskatinti jį peržiūrėti šioje byloje ginčijamą sprendimą (šiuo klausimu žr. 2020 m. gegužės 13 d. Sprendimo *Agmin Italy / Komisija*, T-290/18, nepaskelbtas Rink., EU:T:2020:196, 46 ir 47 punktus). Beje, toks pavojus yra realus šioje byloje, nes vykstant šios bylos nagrinėjimui 2023 m. lapkričio 21 d. ieškovė pateikė EU-OSHA prašymą peržiūrėti ginčijamą sprendimą remiantis finansinio reglamento 136 straipsnio 8 dalimi ir pridėjo prie jo šio ieškinio ir dubliko prieduose esančią informaciją, kuri anksčiau EU-OSHA nebuvo pateikta.
- 67 Kitaip būtų, jeigu EU-OSHA per joje vykusią procedūrą nebūtų leidusi ieškovei pateikti visos informacijos, kuria ši ketino remtis, kad įrodytų, jog jos pritaikytos taisomosios priemonės įrodo jos patikimumą (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2023 m. birželio 7 d. Sprendimo *TC / Parlamentas*, T-309/21, apskūstas apeliacine tvarka, EU:T:2023:315, 131 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Tačiau nagrinėjamoje byloje taip nėra.
- 68 Iš tiesų ieškovės teiginiai, kad EU-OSHA jai nepaliko jokios galimybės pataisyti ar papildyti informacijos apie jos pritaikytas taisomąsias priemones, nėra pagrįsti. Kaip matyti iš bylos medžiagos, 2021 m. liepos 29 d. raštu (žr. šio sprendimo 5 punktą) EU-OSHA paprašė ieškovės nurodyti, ar ši ėmėsi taisomųjų priemonių, ir, gavusi informaciją apie šias priemones ir perdavusi jai 2022 m. liepos 13 d. komisijos preliminarų kvalifikavimą (žr. šio sprendimo 9 punktą), paprašė jos pateikti svarbius dokumentinius įrodymus, leisiančius komisijai „įvertinti šių priemonių turinį remiantis jų taikymo trukme ir jų taikymo tvarkos ir apimties įrodymais“. Be to, savo kvalifikavime komisija pažymėjo, kad ieškovė taip pat būtų galėjusi jai pranešti apie galimas kitas taisomąsias priemones, kurių imtasi po 2021 m. rugpjūčio 24 d., ir įrodyti, kaip ir kokia apimtimi jos buvo įgyvendintos ir yra pakankamos jos patikimumui patvirtinti.
- 69 Darytina išvada, kad norint išnagrinėti ieškovės argumentus, kuriais ji ginčija EU-OSHA atliktą jos taisomųjų priemonių vertinimą, galima atsižvelgti tik į įrodymus, kurie buvo pateikti EU-OSHA iki ginčijamo sprendimo priėmimo.

Dėl pritaikytų taisomųjų priemonių

- 70 Pagal ankstesnio finansinio reglamento 106 straipsnio 8 dalies a punktą ir finansinio reglamento 136 straipsnio 7 dalies a punktą, kurie šiuo aspektu yra identiški, taisomosios priemonės visų pirma gali būti „priemonės, skirtos nustatyti, kodėl susidaro situacijos, dėl kurių draudžiama dalyvauti procedūroje, ir konkrečios techninės, organizacinės ir su darbuotojais susijusios priemonės <...>, tinkamos veiksams ištaisyti ir užkirsti kelią vėlesniam jų pasikartojimui“.
- 71 Kaip matyti iš šių nuostatų formuluočių, kur reikalaujama „konkreč[ių] <...> priemon[ių] <...>, tinkam[ų] veiksams ištaisyti“, suinteresuotasis asmuo ar subjektas negali apsiriboti įrodymu, kad patvirtino naujas vidaus taisykles ar įsteigė naujų struktūrinių padalinių, tačiau turi įrodyti jų praktinį pritaikymą ir veiksmingumą, nes tik tai gali „ištaisyti“ faktiškai atliktus veiksmus,

pateisinančius draudimo nustatymą. Atsižvelgiant į tokių įrodymų standartą, EU-OSHA negalima priekaištauti reikalavus iš ieškovės per aukšto lygio ir neproporcingų įrodymų. Taip juo labiau yra dėl to, kad, primintina, ginčijamo draudimo dalyvauti procedūrose pagrindas grindžiamas esminiu konkurso laimėtojo santykių su perkančiąja organizacija elementu, t. y. konkurso laimėtojo patikimumu, kuris yra perkančiosios organizacijos pasitikėjimo juo pagrindas (žr. 2023 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Infraestruturas de Portugal ir Futrifer Indústrias Ferroviárias*, C-66/22, EU:C:2023:1016, 76 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

72 Nagrinėjamu atveju ieškovė pateikė įrodymus, siekdama patvirtinti, kad ėmėsi šių taisomųjų priemonių:

- atliko vidaus tyrimą;
- atleido iš pareigų konstatuotame pažeidime dalyvavusius asmenis;
- patvirtino atitikties užtikrinimo programą;
- prižiūrėjo atitikties užtikrinimo programos įgyvendinimą ir ją atnaujino;
- patobulino pranešimų teikimo kanalą;
- įsteigė rizikos valdymo ir prevencijos komitetus;
- patvirtino profesinės etikos politiką ir procedūras;
- organizavo darbuotojų mokymus.

73 Pirmiausia reikia pabrėžti, kad EU-OSHA išnagrinėjo visas šias priemones, kurių tam tikros buvo pritaikytos prieš CNMC priimant sprendimą, jau neminint fakto, kad CNMC motyvuose buvo atsižvelgta į kai kurias iš jų. Tuo remiantis galima daryti išvadą, kad, priešingai, nei teigia ieškovė, EU-OSHA atliko savarankišką vertinimą ir neapsiribojo atsižvelgimu į CNMC motyvus. Šis savarankiškas vertinimas, grindžiamas Sąjungos institucijos turima nuo nacionalinių valdžios institucijų nepriklausoma diskrecija (žr. šio sprendimo 26–28 punktus), reiškia, kad, priešingai, nei teigia EU-OSHA, iš analizės nėra pašalinamos CNMC jau ištirtos taisomosios priemonės.

– *Dėl vidaus tyrimo*

74 Remiantis ginčijamo sprendimo 57–61 konstatuojamosiomis dalimis, EU-OSHA laikosi nuomonės, kad veiksmų plane, kurį ieškovė pateikė siekdama įrodyti pradėtą vidaus tyrimą, nėra jokios informacijos apie tyrimo pradžios datą, taikytą procedūrą, tyrimo apimtį, jam skirtus išteklius, atsakingą asmenį ir jo turimus įgaliojimus. EU-OSHA taip pat mano, kad ieškovė nepranešė apie tyrimo rezultatus, visų pirma, apie po jo pritaikytas priemones, užtikrinant atsakomybės lygį, padarytas išvadas ir darbuotojų bei vadovybės informavimą apie tyrimo rezultatus. Tuo remdamasi EU-OSHA daro išvadą, kad nors vidaus tyrimo atlikimas gali būti tinkama priemonė konstatuoto pažeidimo priežasčiai nustatyti, nagrinėjamu atveju dėl informacijos apie pirma nurodytus aspektus trūkumo šio tyrimo nebuvo galima pripažinti atskira taisomąja priemone.

- 75 Ieškovė pabrėžia, kad komisijai pateiktame veiksmų plane buvo nurodyta tik esminė informacija, kuri buvo tyrimo pagrindas, o pats tyrimas tęsėsi bent tris mėnesius, leido gauti duomenų apie su tiriamu pažeidimu susijusias procedūras ir asmenis ir po jo buvo patvirtinti pažeidimui ištaisyti skirti konkretūs veiksmų planai, o išaiškintiems atsakingiems asmenims pritaikytos drausminės priemonės.
- 76 Reikia priminti, kad pagal ankstesnio finansinio reglamento 106 straipsnio 8 dalies a punktą ir finansinio reglamento 136 straipsnio 7 dalies a punktą, jeigu taisomosiomis priemonėmis, galinčiomis padėti išvengti draudimo, siekiama išsiaiškinti situacijų, dėl kurių nustatytas draudimas, priežastį, po jų turi būti imamasi konkrečių priemonių, tinkamų situacijai ištaisyti ir užkirsti kelią jos pasikartojimui.
- 77 Darytina išvada, kad priemonės, kaip antai vidaus tyrimo, kuria siekiama tik išsiaiškinti draudimo nustatymą lėmusį sunkumą, savaime negalima pripažinti pakankama taisomąja priemone.
- 78 Taip pat darytina išvada, kad net pripažinus, kad, kaip teigia ieškovė, atitinkamas vidaus tyrimas tęsėsi bent tris mėnesius, reikia išnagrinėti kitas pritaikytas taisomąsias priemones, siekiant patikrinti, ar, vertindama jas kartu su šiuo tyrimu, EU-OSHA turėjo pripažinti, kad jomis buvo įrodytas ieškovės patikimumas.

– *Dėl konstatuotame pažeidime dalyvavusių asmenų atleidimo iš pareigų*

- 79 Ginčijamo sprendimo 62 ir 63 konstatuojamosiose dalyse EU-OSHA nurodė, kad konstatuotame pažeidime dalyvavusių asmenų atleidimas ar atsistatydinimas iš pareigų yra teigiama priemonė, jei tai yra su pažeidimu susijusių drausminių procedūrų tiesioginis padarinys, tačiau nagrinėjamu atveju to nenustatyta.
- 80 Ieškovė pabrėžia, kad apie dviejų konstatuotame pažeidime dalyvavusių asmenų atleidimą iš pareigų buvo užsiminta CNMC sprendime, ir teigia, kad EU-OSHA padarė sunkią vertinimo klaidą, kai pripažino, kad šios priemonės nepakako, nes ji tariamai nebuvo drausminės procedūros padarinys, nors šios priemonės atgrasomasis poveikis kilo dėl darbuotojų informavimo apie ją. Bet kuriuo atveju ieškinio priede ieškovė pateikė papildomų dokumentų, skirtų įrodyti už ginčijamą pažeidimą atsakingos darbuotojos atleidimą iš pareigų.
- 81 Pažymėtina, kad iš ieškovės pateiktų dokumentų nematyti jokie ryšio tarp atitinkamų asmenų atleidimo iš pareigų ir konstatuoto pažeidimo. Tiesa, CNMC sprendime, kuriuo daugiausia remiasi ieškovė, nurodyta, kad bent vienas ieškovės personalo narys nustojo eiti pareigas 2018 m. gruodžio 31 d. Tačiau ten nenurodytas joks tokio pasitraukimo, atsistatydinimo ar atleidimo iš pareigų motyvas ir pobūdis, o tai neleidžia nustatyti ryšio su konstatuotu pažeidimu. Šis ryšys su konstatuotu pažeidimu yra dar mažiau akivaizdus dėl to, kad nuo vidaus tyrimo pradžios ir pasitraukimo iš pareigų praėjo beveik dveji metai.
- 82 Tačiau tik toks ryšys gali sukelti ieškovės nurodytą atgrasomąjį poveikį, galintį užkirsti kelią pažeidimo pasikartojimui.
- 83 Vadinas, EU-OSHA nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos, kai nusprendė, kad konstatuotame pažeidime dalyvavusių asmenų atleidimas iš pareigų nagrinėjamu atveju nėra pakankama taisomoji priemonė.

– *Dėl atitikties užtikrinimo programos*

- 84 Remiantis ginčijamo sprendimo 64–71 konstatuojamosiomis dalimis, neįrodyta, kad po vidaus tyrimo patvirtinta atitikties užtikrinimo programa, kurią sudarė deryboms be išankstinio skelbimo apie pirkimą skirtas specialus atitikties užtikrinimo planas (2017 m. gegužės mėn.) ir atitikties užtikrinimo viešajame sektoriuje stiprinimui skirtas naujasis veiksmų planas (2017 m. lapkričio mėn.), faktiškai buvo įgyvendinta. Be to, EU-OSHA abejoja „specialaus kontrolės pareigūno“, kurio pareigybė įsteigta pagal 2017 m. gegužės mėn. planą, atliktos kontrolės veiksmingumu.
- 85 Ieškovė pabrėžia, pirma, kad deryboms be išankstinio skelbimo apie pirkimą skirtas 2017 m. gegužės mėn. specialus atitikties užtikrinimo planas ir atitikties užtikrinimo viešajame sektoriuje stiprinimui skirtas 2017 m. lapkričio mėn. naujasis veiksmų planas yra galutiniai ir, antra, kad „specialus kontrolės pareigūnas“ kas mėnesį tikrina viešojo sektoriaus patariamąsios tarybos parengtus projektus, ir tai patvirtina EU-OSHA pateiktos šio pareigūno parengtos trys tikrinimo ataskaitos ir prie ieškinio pridėtos 2018 m. parengtos visos tikrinimo ataskaitos. Ji priduria, kad taip pat ėmėsi priemonių, skirtų išvengti konstatuoto pažeidimo pasikartojimo, ir tai patvirtina prie ieškinio ridėti dokumentai.
- 86 Reikia pažymėti, pirma, kad dokumentai, kuriuos ieškovė pateikė siekdama įrodyti 2017 m. lapkričio mėn. veiksmų planą, yra šia data pažymėtas „vidaus dokumentas“, kuriame detalizuotos įvairios priemonės, tačiau nenurodytas jo rengėjas ir net nepaminėtas ieškovės pavadinimas, ir ta pačia data pažymėta šių priemonių schema, kurioje nurodytas ieškovės pavadinimas. Tokie dokumentai (juose abiejuose nurodyta plano patvirtinimo data) negali išsklaidyti EU-OSHA kilusių abejonių dėl 2017 m. lapkričio mėn. plano faktinio įgyvendinimo, juo labiau kad šioms abejonėms išsklaidyti ieškovė galėjo pateikti dokumentus, patvirtinančius šiame plane numatytų ir dviejuose dokumentuose paaškintų vėlesnių etapų įgyvendinimą, o būtent pateikti „ataskaitą apie atlikto vertinimo išvadą, taikytus metodus ir jo aprašymą“, kurios pateikimas buvo numatytas plane.
- 87 Antra, 2017 m. gegužės mėn. atitikties užtikrinimo planas taip pat buvo pateiktas kaip „vidaus dokumentas“, nenurodant jo rengėjo ir neminint ieškovės pavadinimo. Vieninteliai jo įgyvendinimą patvirtinantys dokumentai susiję su viena iš plane numatytų priemonių, t. y. „specialaus kontrolės pareigūno“ kas mėnesį atliekamu tikrinimu. Tačiau kas mėnesinio tikrinimo ataskaitos, įskaitant pateiktąsias šioje byloje, susijusias tik su 2018 m., nors plane nebuvo numatyta jokia šio tikrinimo pabaigos data, todėl jos neleidžia išsklaidyti EU-OSHA abejonių dėl nurodyto patikrinimo tęsimo po 2018 m. iki ginčijamo sprendimo priėmimo dienos.
- 88 Darytina išvada, kad EU-OSHA, nepadarydama akivaizdžios vertinimo klaidos, galėjo nuspręsti, kad pagal po vidaus tyrimo patvirtintą atitikties užtikrinimo programą parengti du planai negalėjo būti laikomi pakankamomis taisomosiomis priemonėmis.

– *Dėl atitikties užtikrinimo programos įgyvendinimo priežiūros ir atnaujinimo*

- 89 Ginčijamo sprendimo 78 ir 79 konstatuojamosiose dalyse EU-OSHA laikėsi nuomonės, kad ieškovė nepateikė tvirtų įrodymų, kad tikrai buvo vykdoma pagal atitikties užtikrinimo programą patvirtintų priemonių įgyvendinimo priežiūra.

- 90 Ieškovės nuomone, jos EU-OSHA pateiktas pavyzdys, susijęs su 2019 m. balandžio 29 d. atliktu pagal atitikties užtikrinimo programą parengtų priemonių atnaujinimu ir patvirtinantis šios programos priežiūros faktą, yra pakankamas įrodymas; ji pateikė du vyriausiojo rizikos valdymo pareigūno elektroninius laiškus, kuriais suinteresuotieji darbuotojai informuojami apie, be kita ko, su labiausiai paplitusiais verslo santykiais susijusių tipinių sutarčių atnaujinimą, jeigu šioje byloje Bendrajam Teismui jų pririnktų.
- 91 Šiuo klausimu pakanka konstatuoti, kad ieškovė pateikė EU-OSHA tik 2019 m. balandžio 29 d. elektroninį laišką, kuriame pranešama apie „įmonės politikos dėl dovanų ir panašių išlaidų“ papildymą, tačiau prie to laiško nepridėjo atitinkamo atnaujinto dokumento. Kadangi ES-OSHA negavo jokių kitų dokumentų, į kuriuos būtų galėjusi atsižvelgti, vien remiantis šiuo elektroniniu laišku negalima nuginčyti konstatavimo, kad ieškovės atitikties užtikrinimo programos įgyvendinimo priežiūros ir atnaujinimo įrodymas buvo nepakankamas, nes susijęs tik su vienu šios programos aspektu, tiesiogiai nesusijusiu su konstatuotu pažeidimu, todėl jo negalima laikyti „ištaisiančiu“ pažeidimo, dėl kurio ieškovei nustatytas draudimas.
- 92 Taigi EU-OSHA nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos, kai nusprendė, kad atitikties užtikrinimo programos atnaujinimas ir įgyvendinimo priežiūra nebuvo pakankamai įrodyti, kad juos būtų galima laikyti pažeidimą, dėl kurio nustatytas draudimas, ištaisiančiomis priemonėmis.

– *Dėl pranešimų teikimo*

- 93 Ginčijamo sprendimo 72–74 konstatuojamosiose dalyse EU-OSHA teigiamai atsiliepė apie atliktus vidaus pranešimų teikimo kanalo pagerinimus ir pabrėžė, kad konfidencialaus pranešimų teikimo kanalo ir veiksmingos bei patikimos pranešimų apie netinkamą elgesį nagrinėjimo tvarkos buvimas iš esmės yra viena iš veiksmingiausių taisomųjų priemonių. Vis dėlto ji konstatavo, kad ieškovė pateikė nepakankamai įrodymų, patvirtinančių atliktų pranešimo teikimo kanalo pagerinimų įgyvendinimą ir veiksmingumą.
- 94 Ieškovė pažymi, kad jos pranešimų teikimo kanalo tvarkymas siekiant pagerinti buvo patikėtas nepriklausomai įmonei, ir tai įrodo ES-OSHA pateikti dokumentai apie pranešimų tvarkymo procedūrą, naudojimosi šia procedūrą metinį įvertinimą ir jos populiarinimą įmonėje; šiuos dokumentus papildė 2021 m. poveikio ataskaitoje, kurią galima rasti jos interneto svetainėje, esantys duomenys.
- 95 Iš ieškovės pateiktų įrodymų galima daryti išvadą, kad 2018 m. liepos mėn. įmonėje buvo patvirtinta ir išplatinta nauja pranešimų teikimo tvarka.
- 96 Atvirkščiai, 2019 m. gegužės 22 d. darbuotojams nusiųstas elektroninis laiškas, kuriuo, vykdant profesinei etikai skirtą kasmetinę apklausą, jie buvo kviečiami atsakyti į klausimyną, negali įrodyti naujos tvarkos įgyvendinimo metinės priežiūros buvimo, nes pats klausimynas šioje byloje nepateiktas. Dėl ieškinyje paminėtų duomenų apie 2021 m. gautus pranešimus ir veiksmus, kurių dėl jų buvo imtasi, pažymėtina, kad jie niekaip nepatvirtinti, išskyrus nuorodą į ieškovės interneto svetainę. Nors tokia nuoroda iš esmės priimtina (žr. 2023 m. gruodžio 13 d. Nutarties *Hamoudi / Frontex*, T-136/22, nepaskelbta Rink., apskūsta apeliacine tvarka, EU:T:2023:821, 51 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją), nagrinėjamu atveju negalima atsižvelgti į ieškovės interneto svetainėje paskelbtus duomenis, nes jie nebuvo pateikti ES-OSHA nei tiesiogiai, nei teikiant nuorodą į interneto svetainę, nors ieškovė turėjo įrodinėjimo pareigą. Bet kuriuo atveju reikia konstatuoti, kad ieškovės interneto svetainėje paskelbtoje 2021 m. poveikio ataskaitoje nurodytas tik 2021 m. gautų pranešimų skaičius (18), tai, kad jie buvo susiję su „sąžiningumu“ ir kad visi buvo

išnagrinėti iki ataskaitos parengimo datos, tačiau nėra jokių kitų detalių, o tai neleidžia patikrinti, ar pranešimų skaičius iš tiesų labai išaugo, kaip teigiama, ir nesuteikia konkrečios informacijos apie veiksmus, kurių imtasi dėl šių pranešimų.

- 97 Darytina išvada, kad ieškovė nepateikė įrodymų, leidžiančių paneigti EU-OSHA konstatavimą, kad naujos pranešimų teikimo tvarkos įgyvendinimo ir veiksmingumo įrodymai buvo nepakankami.

– *Dėl rizikos valdymo ir prevencijos komitetų*

- 98 Remiantis ginčijamo sprendimo 75–77 konstatuojamosiomis dalimis, tariamo rizikos valdymo komiteto ir rizikos prevencijos komiteto egzistavimo, jų narių patirties bei darbo stažo ir šių komitetų vykdomos veiklos pobūdžio nepatvirtino jokie įrodymai.
- 99 Ieškovė pabrėžia, kad grupės politikos vadove numatytas vadovybei atskaitingas rizikos kontrolierius, turintis tam tikrą darbo stažą ir patirtį.
- 100 Šiuo klausimu pakanka konstatuoti, kad ieškovės pateiktas dokumentas, atsižvelgiant į jo turinį sudarančias gaires, kuriose, beje, neminimi rizikos valdymo ir prevencijos komitetai, ir į jo priėmimą 2016 m., t. y. pažeidimo vykdymo laikotarpiu, negali patvirtinti, kad kartu su kitomis priemonėmis šie komitetai atitiko taisomąją priemonę, galinčią įrodyti ieškovės patikimumą.
- 101 Vadinas, negalima konstatuoti, kad vertindama ieškovės rizikos valdymo ir prevencijos komitetų veiksmingumą EU-OSHA padarė kokią nors akivaizdžią vertinimo klaidą.

– *Dėl profesinės etikos politikos ir procedūrų*

- 102 Ginčijamo sprendimo 80–87 konstatuojamosiose dalyse EU-OSHA nurodė, kad ieškovės pateikti dokumentai neleidžia patvirtinti, kad įmonėje iš tiesų buvo taikomas profesinės etikos kodeksas, kad profesinės etikos komitetas veikė nepriklausomai, taip pat nustatyti, kokius klausimus jis faktiškai nagrinėjo ir kokias priemones taikė darbuotojams. Taip pat jokie duomenys nepatvirtino, kad kitos ieškovės nustatytos politikos priemonės buvo prižiūrimos ir taikomos įmonėje.
- 103 Ieškovė pabrėžia, kad profesinės etikos kodeksą viešai patvirtino grupės generalinis direktorius ir kad su juo galima susipažinti jos interneto svetainėje. Ji taip pat pateikė Bendrajam Teismui atnaujintą profesinės etikos kodekso redakciją ir 2019 m. darbuotojams adresuotus įvairius pranešimus, kuriais priminta, kaip svarbu laikytis profesinės etikos kodekso. Be to, ieškovė primena apie profesinės etikos komiteto funkcijas ir apie 2019 m. pradėtą naujausią tyrimą; jos nuomone, tai leidžia suprasti šio komiteto nagrinėjamus klausimus ir taikomas priemones. Kiek tai susiję su kitomis priemonėmis, kaip antai: grupės politikos vadovu, atitikties užtikrinimo ir kovos su korupcija vadovu, atitikties užtikrinimo politika ir atitikties užtikrinimo konkurencijos srityje gairėmis, ieškovė teigia su jais supažindinusi savo darbuotojus ir papildė šiuo klausimu pateiktus įrodymus, o konkrečiai dėl grupės politikos vadovo nurodo ginčijamo sprendimo motyvų trūkumą, nes jame šiuo klausimu nepaaiškinta, kodėl ši priemonė pripažinta nepakankama.

- 104 Dėl profesinės etikos kodekso reikia pažymėti, kad ieškovės pateikti jo buvimą patvirtinantys duomenys negali paneigti EU-OSHA padaryto konstatavimo, kad nebuvo jokių šio kodekso faktinio taikymo įrodymų, nors jie galėjo būti pateikti ir turėjo būti grindžiami, be kita ko, pagal šį kodeksą įsteigto profesinės etikos komiteto vykdoma veikla.
- 105 Konkrečiai dėl profesinės etikos komiteto pažymėtina, kad ieškovės pateikti duomenys daugiausia apie šio komiteto veiklą reglamentuojančias taisykles neleidžia suprasti, ką konkrečiai jis nuveikė siekdamas užtikrinti visapusišką profesinės etikos kodekso taikymą. Tiesa, ieškovė pateikė elektroninį laišką, patvirtinantį profesinės etikos komiteto pradėtą visų darbuotojų apklausą siekiant įvertinti kodekso žinojimą ir numatyti galimus patobulinimus. Vis dėlto ieškovė nepateikė ne tik prie šio elektroninio laiško pridėto klausimyno (žr. šio sprendimo 96 punktą), bet ir jokio kito dokumento apie šios apklausos rezultatus ir priemones, kurių jos pagrindu buvo imtasi.
- 106 Galiausiai dėl vadovų, gairių ir politikos, ieškovės patvirtintų siekiant stiprinti profesinę etiką, pažymėtina, kad jų buvimo ar platinimo įrodymas (kai jis faktiškai buvo pateiktas) negali paneigti EU-OSHA konstatavimo, kad nebuvo įrodytas jų faktinis taikymas. Beje, daugybės dokumentų platinimas nebūtinai prisideda prie tokio faktinio taikymo. Konkrečiai dėl grupės politikos vadovo, dėl kurio ieškovė nurodo ginčijamo sprendimo motyvų trūkumą, pažymėtina, kad EU-OSHA į jį atsižvelgė ir savo poziciją dėl jo ir kitų įmonės politikos priemonių išdėstė ginčijamo sprendimo 81–83 konstatuojamosiose dalyse, nurodydama, kad nepakanka tiesiog jų nurodyti nepateikiant papildomų taikymo įrodymų.
- 107 Taigi EU-OSHA nepadarė akivaizdžios klaidos vertindama, kaip ieškovė taikė profesinės etikos procedūras ir politiką.

– *Dėl darbuotojų mokymų*

- 108 Remiantis ginčijamo sprendimo 88–90 konstatuojamosiomis dalimis, ieškovės pateikti duomenys neleidžia įvertinti jos siūlomų mokymų galimos bendros įtakos jos darbuotojų elgesiui, nes nėra įrodymų apie dalyvavimą mokymuose ir jų įtaką faktinėms darbuotojų žinioms.
- 109 Ieškovė teigia, kad ir iki CNMC tyrimo patvirtinta mokymų programa, ir programa, specialiai sukurta po šio tyrimo, akivaizdžiai rodo jos valią laikytis taikytinų taisyklių; ji pabrėžia, kad turi vidaus mokymų tarnybą ir kad atitinkami mokymai yra privalomi, tai, anot jos, patvirtina Bendrajam Teismui pateikti įvairūs dokumentai.
- 110 Neginčijama, kad tam tikri ieškovės nurodyti mokymai buvo sukurti siekiant išvengti konstatuoto pažeidimo pasikartojimo, ir tai patvirtina ieškovės pateikti dokumentai, kuriuose nurodytas ar aprašytas šių mokymų turinys.
- 111 Vis dėlto šie dokumentai neidentifikuoja šių mokymų adresatų ir nepatvirtina jų veiksmingumo. Žinoma, jų tariamas privalomumas padeda plačiau skleisti atitinkamas žinias, tačiau savaime neparodo nei tikslaus dalyvių skaičiaus, nei jų kategorijų – nors aplinkybė, kad mokymai skirti konkrečioms darbuotojų kategorijoms, yra lemiama jų teikiamai naudai, – nei skleidžiamų žinių įsisavinimo lygio, kurį būtų galėję patvirtinti įrodymai apie pasibaigus mokymams laikytus testus ir jų rezultatus.
- 112 Vadinasi, EU-OSHA nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos, kai nusprendė, kad ieškovės siūlomi mokymai nėra pakankama taisomoji priemonė.

- 113 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad EU-OSHA nepadarė akivaizdžios klaidos vertindama ieškovės pritaikytas taisomąsias priemones atskirai ar kartu ir remdamasi jų chronologine tvarka, nes dėl jokios iš jų nebuvo pateikta pakankamai įgyvendinimo ir veiksmingumo įrodymų.
- 114 Šios išvados nepaneigia dublike pateiktas ieškovės argumentas, kad po CNMC sprendimo, susijusio su 2017 m. padarytu pažeidimu, jai daugiau nebuvo skirtos jokios nuobaudos, o tai rodo jos patikimumą po šios datos. Tai, kad konkurencijos priežiūros institucija nebuvo skyrusi nuobaudų, nereiškia, kad nebuvo padaryta pažeidimų ir, *a fortiori*, kad pritaikytos taisomosios priemonės buvo veiksmingos.
- 115 Vadinasi, antrąjį ieškinio pagrindą reikia atmesti.

Dėl ieškinio trečiojo pagrindo, grindžiamo sprendimo dėl draudimo neproporcingumu

- 116 Ieškovė teigia, kad buvo pažeisti ankstesnio finansinio reglamento 106 straipsnio 3 dalis ir 7 dalies a bei d punktai ir finansinio reglamento 136 straipsnio 3 dalies a punktas, siejami su proporcingumo principu, ir nurodo, kad analizuojant šiose nuostatose įtvirtintos nuobaudos proporcingumą buvo padaryta akivaizdžių vertinimo klaidų.
- 117 Dėl sunkinančios aplinkybės, susijusios su situacijos rimtumu ir pažeidimo poveikiu, ieškovė mano, kad susiklosčiusi situacija nėra rimta ir kad negalima kalbėti apie tariamai didelį pažeidimo poveikį. Šiuo klausimu ji pabrėžia, kad Sąjungos finansiniams interesams nepadaryta tiesioginės žalos, nebuvo korupcijos ar sukčiavimo, konstatuotas pažeidimas apėmė nedidelę teritoriją, jame dalyvavo tik viena ieškovės darbuotoja, po pažeidimo praėjo daug laiko, o finansiniame reglamente nenurodytos su pažeidimo poveikiu konkurencijai susijusios sunkinančios aplinkybės ir atsižvelgiama tik į finansines pasekmes. Anot ieškovės, leidus jai dalyvauti Sąjungos institucijų ir organų vykdomose viešųjų pirkimų procedūrose, Sąjungos biudžetui nekiltų jokių pasekmių, nes konstatuotas pažeidimas padarytas sektoriuje, kuriam netaikomi Sąjungos teisės aktai dėl viešųjų pirkimų.
- 118 Dėl jos tariamo pažeidimo kurstytojos vaidmens ieškovė teigia, kad ES-OSHA padarė didelę vertinimo klaidą, nes preziumavo, jog CNMC priskyrė jai pagrindinį vaidmenį darant pažeidimą, ir kad bet kuriuo atveju ši aplinkybė nenumatyta finansiniame reglamente, jame kalbama tik apie tyčinį pažeidimo pobūdį ir aplaidumo mastą, o šie požymiai nagrinėjamu atveju nebuvo nustatyti.
- 119 Dublike ieškovė kritikuoja tai, kad atsiliepime į ieškinį EU-OSHA nurodė ginčijamame sprendime nenagrinėtas naujas sunkinančias aplinkybes, ir dėl šios priežasties laiko atitinkamus EU-OSHA teiginius nepriimtinais.
- 120 Galiausiai ieškovė pakartoja, kad, atsižvelgiant į jos pritaikytas taisomąsias priemones, dėl kurių konstatuoto pažeidimo pasikartojimas tapo mažai tikėtinas, jai nustatytas draudimas yra neproporcingas.
- 121 Pagal ankstesnio finansinio reglamento 106 straipsnio 3 dalį ir finansinio reglamento 136 straipsnio 3 dalies a punktą atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas sprendimus priima laikydamasis proporcingumo principo ir visų pirma atsižvelgdamas į situacijos rimtumą, įskaitant poveikį Sąjungos finansiniams interesams ir įvaizdžiui, nuo atitinkamų veiksmų praėjusį laiką, veiksmų trukmę ir pasikartojimą, tai, ar veika buvo tyčinė, arba aplaidumo mastą ir visas kitas atsakomybę lengvinančias aplinkybes, kaip antai atitinkamo asmens ar subjekto bendradarbiavimą su atitinkama kompetentinga institucija ir to asmens arba subjekto įnašą į

tyrimą. Ankstesnio finansinio reglamento 106 straipsnio 7 dalies c punkte ir finansinio reglamento 136 straipsnio 6 dalies c punkte nustatyta, kad asmeniui arba subjektui neuždraudžiama dalyvauti procedūroje, jeigu toks draudimas būtų neproporcingas. Be to, pagal ankstesnio finansinio reglamento 106 straipsnio 14 dalies c punktą ir finansinio reglamento 139 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktį draudimo dalyvauti procedūroje trukmė neturi viršyti trejų metų, jeigu, kaip nagrinėjamu atveju, šis draudimas grindžiamas atitinkamai ankstesnio finansinio reglamento 106 straipsnio 1 dalies c punktu arba finansinio reglamento 136 straipsnio 1 dalies c punktu ir jeigu nėra priimtas galutinis teismo arba administracinis sprendimas.

- 122 Iš bausmių teisės srityje suformuotos jurisprudencijos matyti, kad, remiantis proporcingumo principu, Sąjungos institucijų priimti aktai neturi viršyti to, kas tinkama ir būtina siekiant užsibrėžto tikslo. Pažeidimų sunkumo laipsnis turi būti nustatytas atsižvelgiant į daugelį veiksnių ir nė vienam iš šių veiksnių negalima suteikti neproporcingos svarbos kitų vertinimo kriterijų atžvilgiu. Šiomis aplinkybėmis proporcingumo principas reiškia, kad pritaikyta nuobauda turi būti proporcinga veiksniams, į kuriuos buvo atsižvelgta vertinant pažeidimo sunkumą, ir tie veiksniai turi būti taikomi nuosekliai ir objektyviai pateisinamai (2022 m. vasario 9 d. Sprendimo *Companhia de Seguros Índico / Komisija*, T-672/19, nepaskelbtas Rink., EU:T:2022:64, 80 punktas; šiuo klausimu pagal analogiją taip pat žr. 2011 m. gegužės 17 d. Sprendimo *Arkema France / Komisija*, T-343/08, EU:T:2011:218, 63 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 123 Vertindama galimo draudimo proporcingumą, EU-OSHA manė privalėjusi atsižvelgti į tai, kaip CNMC įvertino ieškovės dalyvavimą kartelyje, nes tai yra sunkus nacionalinės ir Sąjungos konkurencijos teisės pažeidimas (ginčijamo sprendimo 99 konstatuojamoji dalis), ir, nors pripažino, kad Sąjungos finansiniams interesams nepadaryta tiesioginės žalos, nusprendė, kad padaryta veika yra sunkus profesinis nusižengimas, taip pat keliantis riziką Sąjungos biudžetui (ginčijamo sprendimo 101 konstatuojamoji dalis). Tuo remdamasi, EU-OSHA padarė išvadą, kad nagrinėjamu atveju draudimas ieškovei dalyvauti procedūrose nėra neproporcingas.
- 124 Kiek tai susiję su draudimo trukme, EU-OSHA nustatė už maksimalų trejų metų terminą trumpesnę dvejų metų draudimą, remdamasi trimis sunkinančiomis aplinkybėmis, t. y. ilga ginčijamų veiksmų trukme (99 mėnesiai), jų poveikiu (daugiau nei 80 paveiktų sutarčių ir faktas, kad ieškovė kontroliavo didžiausią atitinkamo tinklo dalį) ir ieškovės pagrindiniu vaidmeniu (ginčijamo sprendimo 112 konstatuojamoji dalis), tačiau taip pat atsižvelgė į po pažeidimo praėjusį laiko tarpą (daugiau nei penkeri metai), tiesioginės žalos Sąjungos finansiniams interesams nebuvimą ir teigiamomis pripažintas taisomąsias priemones, nors ir nepakankamas ieškovės patikimumui įrodyti (ginčijamo sprendimo 113–115 konstatuojamosios dalys).
- 125 Šioje byloje argumentus, kuriais ieškovė ginčija jai nustatyto dvejų metų draudimo proporcingumą, atsižvelgiant į nagrinėjamo atvejo aplinkybes, reikia vertinti kaip Bendrajam Teismui adresuotą prašymą naudojantis jam suteikta neribota jurisdikcija įvertinti nustatyto draudimo proporcingumą ir jo trukmę, atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes (šiuo klausimu žr. 2022 m. birželio 29 d. Sprendimo *LA International Cooperation / Komisija*, T-609/20, EU:T:2022:407 158 punktą). Iš tiesų, taip pat atsižvelgiant į papildomai pateiktą reikalavimą, kuriuo ieškovė Bendrojo Teismo prašo pakeisti draudimą finansine nuobauda, nagrinėjamą ieškinio pagrindą reikia vertinti taip, kad juo Bendrojo Teismo klausama, ar jis manęs, kad nustatytas draudimas yra neproporcingas, ir prašoma pakeisti jį švelnesne priemone, tai ieškovė patvirtino per teismo posėdį atsakydama į Bendrojo Teismo užduotą klausimą.

- 126 Žinoma, šios neribotos jurisdikcijos įgyvendinimas neprilygsta patikrinimui *ex officio*, o procesas vyksta pagal rungimosi principą. Pavyzdžiui, pagal neribotą jurisdikciją nereikalaujama, kad Bendrasis Teismas *ex officio* iš naujo išsamiai išnagrinėtų bylą, neatsižvelgdamas į ieškovo suformuluotus priekaištus (šiuo klausimu žr. 2018 m. lapkričio 8 d. Sprendimo „ProNGO!“ / Komisija, T-454/17, EU:T:2018:755, 83 punktą; taip pat pagal analogiją žr. 2017 m. sausio 26 d. Sprendimo *Duravit ir kt.* / Komisija, C-609/13 P, EU:C:2017:46, 32, 33 36 punktus). Vis dėlto, siekdamas įvykdyti kontrolės pasinaudojant neribota jurisdikcija, kaip tai suprantama pagal Chartijos 47 straipsnį, reikalavimus dėl nuobaudų skyrimo, Sąjungos teismas turi išnagrinėti visus su teisės ir fakto klausimais susijusius priekaištus, kuriais siekiama įrodyti, kad nuobauda neatitinka pažeidimo sunkumo ir trukmės (pagal analogiją žr. 2018 m. rugsėjo 26 d. Sprendimo *Infineon Technologies* / Komisija, C-99/17 P, EU:C:2018:773, 195 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Ginčydama jai nustatyto draudimo proporcingumą ieškovė nagrinėjamoje byloje ginčija būtent šią atitiktį.
- 127 Vadinas, reikėtų išnagrinėti šį ieškinio pagrindą dėl ieškovei skirtos sankcijos ir visus jam pagrįsti nurodytus argumentus, susijusius su sunkinančių ir lengvinančių aplinkybių, į kurias atsižvelgta, vertinimu, pasinaudojant Bendrajam Teismui pagal finansinio reglamento 143 straipsnio 9 dalį suteikta neribota jurisdikcija (taip pat žr. šio sprendimo 52–54 punktus).
- 128 Taip pat darytina išvada, kad, priešingai, nei teigia EU-OSHA, ši neribota jurisdikcija leidžia Bendrajam Teismui pakeisti ginčijamą aktą atsižvelgiant į visas faktines aplinkybes, kad, pavyzdžiui, būtų pakeista draudimo trukmė (2022 m. birželio 29 d. Sprendimo *LA International Cooperation* / Komisija, T-609/20, EU:T:2022:407, 157 punktas), ir jis gali neapsiriboti tik neišsamia sunkinančių ir lengvinančių aplinkybių vertinimo kontrole.
- 129 Kalbant, pirma, apie su situacijos rimtumu susijusią sunkinančią aplinkybę, iš karto reikia konstatuoti, kad iš taikytinose nuostatose vartojamo žodžio „įskaitant“ prieš frazę „poveikį Sąjungos finansiniams interesams ir įvaizdžiui“ (žr. šio sprendimo 121 punktą) matyti, kad šis poveikis nėra vienintelis veiksnys, į kurį galima atsižvelgti vertinant šią sunkinančią aplinkybę. Taigi taip pat galima atsižvelgti į nagrinėjamų veiksmų rimtumą (šiuo klausimu žr. 2022 m. birželio 29 d. Sprendimo *LA International Cooperation* / Komisija, T-609/20, EU:T:2022:407, 159 punktą ir 2022 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Vialto Consulting* / Komisija, T-537/18, nepaskelbtas Rink., EU:T:2022:852, 160 punktą), kaip tai buvo padaryta ginčijamame sprendime (99 ir 101 konstatuojamosiose dalyse).
- 130 Toliau reikia konstatuoti, kad ieškovės veiksmus galima pripažinti rimtais. Iš tiesų, ieškovė neginčija fakto, kad CNMC, kuri priėmė ginčijamo draudimo pagrindu tapusį sprendimą, kvalifikavo konkurencijos teisės pažeidimą, kuriame dalyvavo ieškovė, kaip „sunkų“. Ieškovė taip pat neginčija, kad jei ji nesiimtų taisomųjų priemonių, jos veiksmus galima būtų laikyti „sunkiu profesiniu nusižengimu“, kaip tai suprantama pagal taikytinas nuostatas. Tiesa, ieškovė pagrįstai pabrėžia, kad tokio kvalifikavimo nepakanka „situacijos rimtumui“ patvirtinti, nes priešingu atveju draudimo dalyvauti procedūrose taikymas už bet kokią sunkų profesinį nusižengimą būtų laikomas proporcingu. Vis dėlto nagrinėjamu atveju iš ginčijamo sprendimo matyti (ir ieškovė neginčija atitinkamų duomenų), kad tokį rimtumą patvirtina didelis pažeidimo paveiktų sutarčių skaičius (80) ir ieškovės vykdyta didžiausios atitinkamo tinklo dalies kontrolė (ginčijamo sprendimo 112 konstatuojamosios dalies b ir c punktai). Šiuo klausimu nesvarbu, kad tiesiogiai už pažeidimą atsakingi asmenys jau nebedirba ieškovei, nes jie buvo atleisti iš darbo po to, kai pažeidimas buvo baigtas, ir šio atleidimo ryšys su pažeidimu nebuvo įrodytas, todėl šis atleidimas neleidžia abejoti nei pažeidimo faktu, nei jo sunkumu. Tas pats pasakytina apie po pažeidimo praėjusį laikotarpį, kuriuo ieškovė taip pat remiasi, nes nors į jį galima atsižvelgti (žr. šio

sprendimo 139 punktą), jis neturi įtakos pažeidimui būdingam sunkumui. Dėl korupcijos ar sukčiavimo nebuvimo fakto pažymėtina, kad jis savaime neleidžia daryti išvados, kad visi kiti, nors ir mažiau rimti, veiksmai nepasižymi sunkumu, kurio reikia norint pateisinti draudimo nustatymą.

- 131 Galiausiai galima konstatuoti, kad į tiesioginės žalos Sąjungos finansiniams interesams nebuvimą, kuriuo remiasi ieškovė, EU-OSHA taip pat atsižvelgė (ginčijamo sprendimo 101 ir 113 konstatuojamosios dalys). Tačiau kadangi nagrinėjami veiksmai yra sunkus profesinis nusizengimas, jie kelia riziką Sąjungos biudžetui, nes gali pasikartoti konkursuose, kuriuos Sąjunga rengs ateityje, jei ieškovė nuspręstų juose dalyvauti (žr. ginčijamo sprendimo 101 ir 107 konstatuojamąsias dalis). Iš šioje byloje taikytinų nuostatų matyti, kad jomis siekiama užkirsti kelią nepatikimų subjektų, be kita ko, pažeidusių konkurencijos teisę, dalyvavimui Sąjungos viešuosiuose pirkimuose (žr. šio sprendimo 21–24 ir 71 punktus). Taip pat darytina išvada, kad atsižvelgiant į konstatuotam pažeidimui būdingą sunkumą, jo ribotas teritorinis poveikis šiuo atveju nesvarbus.
- 132 Antra, kalbant ieškovei priskiriamą kurstytojos vaidmenį, pažymėtina, kad ji klaidingai aiškina CNMC sprendimą. Iš nuobaudai nustatyti skirtų šio sprendimo ištraukų (271 ir 272 puslapiai) matyti, kad CNMC atsižvelgė, pirma, į 2007 m. liepos 3 d. *Ley 15/2007 de defensa de la competencia* (Konkurencijos apsaugos įstatymas Nr. 15/2007; BOE, Nr. 159, 2007 m. liepos 4 d., p. 28848) 64 straipsnio 1 dalyje numatytas aplinkybes, susijusias su pažeidimo trukme, paveiktų konkursų skaičiumi ir apyvarta rinkoje, kuriai turėjo įtakos pažeidimas, ir, antra, į to paties įstatymo 64 straipsnio 2 dalies b punkte numatytą sunkinančią aplinkybę, susijusią su pažeidimo pagrindinio vykdytojo ar kurstytojo vaidmeniu. Taigi CNMC aiškiai pripažino ypatingą ieškovės vaidmenį pažeidime, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą. Be to, tokio vaidmens pakanka, kad būtų konstatuotas bent tam tikras aplaidumas, taikomose nuostatose aiškiai minimas tarp sunkinančių aplinkybių (žr. šio sprendimo 121 punktą).
- 133 Trečia, kalbant apie lengvinančią aplinkybę, o būtent ieškovės pritaikytas taisomąsias priemones, pirmiausia reikia pažymėti, kad į šias teigiamomis pripažintas priemones EU-OSHA atsižvelgė ne tam, kad jomis remdamasi konstatuotų pakankamą ieškovės patikimumą, leidžiantį netaikyti jai draudimo (žr. antrąjį ieškinio pagrindą; taip pat žr. ginčijamo sprendimo 102 ir 103 konstatuojamąsias dalis), bet tam, kad, remdamasi ankstesnio finansinio reglamento 106 straipsnio 3 dalimi ir finansinio reglamento 136 straipsnio 3 dalimi, sutrumpintų draudimo galiojimo terminą (ginčijamo sprendimo 114 ir 115 konstatuojamosios dalys). Taigi nagrinėjamu atveju reikia išanalizuoti ieškovės pritaikytas taisomąsias priemones, kiek jos padeda nustatyti ne pažeidimą, o skirtiną nuobaudą, ir tuo tikslu Bendrasis Teismas gali pagrįstai naudotis savo neribota jurisdikcija. Nors tai tos pačios taisomosios priemonės, kurias ieškovė jau buvo nurodžiusi, EU-OSHA savo vertinime į jas atsižvelgė kitais tikslais ir remdamasi kitomis teisės nuostatomis, pirma, kad patikrintų draudimo nustatytą pateisinamųjų veiksmų buvimą (ankstesnio finansinio reglamento 106 straipsnio 7 dalies c punktas ir finansinio reglamento 136 straipsnio 6 dalies a punktas) ir, antra, kad nustatytų draudimo galiojimo terminą (ankstesnio finansinio reglamento 106 straipsnio 3 dalis ir finansinio reglamento 136 straipsnio 3 dalis) (šiuo klausimu žr. 2024 m. kovo 20 d. Sprendimo *Westpole Belgium / Parlamentas*, T-640/22, nepaskelbtas Rink., EU:T:2024:188, 83–86 punktus), o tai taip pat reiškia, kad Bendrasis Teismas turi kitaip nagrinėti šiuos du vertinimus.
- 134 Taigi, siekdamas pasinaudoti savo neribota jurisdikcija nagrinėjamu atveju, Bendrasis Teismas gali atsižvelgti į įrodymus, kurie jam buvo pateikti pirmą kartą, prieš tai jų nepateikus EU-OSHA (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2000 m. lapkričio 16 d. Sprendimo *Stora Kopparbergs Bergslags* /

*Komisija, C-286/98 P, EU:C:2000:630, 57 punktą ir 2011 m. liepos 12 d. Sprendimo *Fuji Electric / Komisija*, T-132/07, EU:T:2011:344, 209 ir 210 punktus), tačiau su sąlyga, kad bus laikomasi Bendrojo Teismo procedūros reglamente nustatytų priimtino reikalavimų.*

- 135 Pavyzdžiui, pagal Procedūros reglamento 85 straipsnį prie dubliko pridėti įrodymai laikomi nepriimtinais. Iš tiesų, visus šiuos įrodymus buvo galima pateikti anksčiau: juose nurodyta data yra ankstesnė už ieškinio pareiškimo datą (C.1 ir C.3 priedai) arba, nors data vėlesnė, tai yra kasmetinė ataskaita ar kasmetinis pranešimas (C.2 ir C.4 priedai), todėl buvo galima pateikti ankstesniais metais parengtas jų versijas, arba tai yra kompiuterio ekrano nuotrauka, kurią buvo galima padaryti anksčiau (C.5 priedas). Be to, kadangi jau ginčijamame sprendime ES-OSHA priekaištavo ieškovei dėl tariamų taisomųjų priemonių įgyvendinimo įrodymų trūkumo, o šioje byloje pateiktais įrodymais būtų siekiama patvirtinti šį įgyvendinimą, šie įrodymai nelaikytini paneigiamaisiais, kurie būtų priimtini net dubliko stadijoje (žr. 2020 m. spalio 5 d. Sprendimo *HeidelbergCement ir Schwenk Zement / Komisija*, T-380/17, EU:T:2020:471, 161 ir 162 punktus (nepaskelbti viešai) ir juose nurodytą jurisprudenciją).
- 136 Atvirkščiai, remiantis šio sprendimo 134 punkte nurodytais motyvais, reikia pripažinti priimtinais prie ieškinio pridėtus įrodymus, pirmą kartą pateiktus šioje instancijoje, kurie prieš tai nebuvo pateikti EU-OSHA.
- 137 Išnagrinėjus šiuos įrodymus matyti, kad jie patvirtina duomenis, kurių įrodymai jau buvo pateikti EU-OSHA (A.31 priedas dėl atsakingos darbuotojos atleidimo iš darbo), jie susiję su naujomis taisomosios priemonėmis (patvirtintomis A.32–A.34 priedais: atsitiktinių vidaus auditų atlikimas ir „specialaus patarėjo rizikos klausimais“ pareigybės įsteigimas) ir net patvirtina kai kurių priemonių tikrumą arba jų įgyvendinimo pradžią (A.35–A.48 priedai dėl atitikties užtikrinimo programos atnaujinimo, procedūros ir politikos profesinės etikos srityje ir darbuotojų mokymų).
- 138 Tuo remiantis galima daryti išvadą, kad, kaip konstatavo pati ES-OSHA, ieškovės pritaikytos taisomosios priemonės vertintinos teigiamai. Vis dėlto norint dėl šių taisomųjų priemonių sušvelninti nuobaudą, šiuo atveju sutrumpinti draudimo galiojimo terminą, reikia elgtis kuo atsargiau, kad nekiltų išpūdis, jog galima daryti sunkius profesinius nusižengimus spekuliuojant galimybe sušvelninti nuobaudą dėl kalto asmens ar subjekto vėlesnio elgesio pakeitimo (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2005 m. liepos 18 d. Sprendimo *Airlines System / Komisija*, T-241/01, EU:T:2005:296, 228 punktą).
- 139 Atsižvelgiant į visus pirma nurodytus konstatavimus ir aplinkybes, taip pat į neginčytą sunkinančią aplinkybę dėl pažeidimo trukmės ir į irgi neginčytą lengvinančią aplinkybę dėl nuo pažeidimo praėjusio laikotarpio, reikia pripažinti, kad EU-OSHA nustatytas dvejų metų trukmės draudimas dalyvauti procedūrose, kuris yra trumpesnis už taikytinose finansinio reglamento nuostatose numatytą maksimalų terminą, yra proporcinga nuobauda, siekiant užkirsti kelią nepatikimiems subjektams dalyvauti Sąjungos viešųjų pirkimų procedūrose ir apsaugoti Sąjungos finansinius interesus.
- 140 Todėl ieškinio trečiąjį pagrindą reikia atmesti.

Dėl ieškinio ketvirtojo pagrindo, susijusio su draudimo dalyvauti procedūrose viešu paskelbimu

- 141 Ieškovė teigia, kad, nusprendusi viešai paskelbti apie nustatytą draudimą, EU-OSHA pažeidė pareigą motyvuoti, padarė akivaizdžią vertinimo klaidą ir pažeidė proporcingumo principą.
- 142 Pirma, teigiama, kad draudimo viešo paskelbimo motyvai buvo stereotipiniai ir neatitiko finansinio reglamento reikalavimų, kad motyvuose būtų atspindėtas viešo paskelbimo poreikis susiklosčiusiomis aplinkybėmis ir tokio paskelbimo atgrasomasis poveikis.
- 143 Antra, ieškovė teigia, kad nagrinėjamu atveju viešas paskelbimas buvo akivaizdžiai nepagrįstas finansinio reglamento 140 straipsnyje įtvirtintų kriterijų požiūriu; šiame straipsnyje numatyta, kad apie draudimą viešai paskelbiama prireikus sustiprinti jo atgrasomąjį poveikį ir neleidžiama skelbti, jeigu dėl to atitinkamam ūkio subjektui būtų padaryta neproporcinga žala. Šiuo klausimu ji pabrėžia, kad Sąjungos finansiniams interesams nepadaryta tiesioginės žalos, yra nemažai pažeidimų atvejų, smerktinų daug griežčiau nei tas, dėl kurio jai nustatytas draudimas, konstatuotas pažeidimas apėmė nedidelę teritoriją, buvo imtasi teigiamų taisomųjų priemonių, pažeidimas nutrauktas prieš daugiau kaip penkerius metus ir jo pasikartojimo rizika ypač maža, atsižvelgiant, be kita ko, į Ispanijos teisės aktų pakeitimus ir už pažeidimą atsakingos darbuotojos atleidimą iš pareigų. Be to, ieškovė nesutinka, kad viešo paskelbimo srityje EU-OSHA turi neribotą diskreciją, nes, anot jos, būtina laikytis finansinio reglamento 140 straipsnyje aiškiai įtvirtintų ribų.
- 144 Trečia, anot ieškovės, viešas paskelbimas yra visiškai neproporcingas, nes nustatyta tik viena sunkinanti aplinkybė, ir juo padaryta nepataisoma žala ieškovės ir kitų grupės prekių ženklą savo veikloje naudojančių subjektų reputacijai. Ieškovė priduria, kad CNMC sprendimo paskelbimas pastarosios interneto svetainėje ir Ispanijos spaudoje tik patvirtino nereikalingumą viešai skelbti ginčijamą sprendimą.
- 145 Reikia pažymėti, kad, turint omenyje ginčijamo sprendimo viešo paskelbimo datą, nagrinėjamu atveju taikomas finansinio reglamento 140 straipsnis, panašus į ankstesnio finansinio reglamento 106 straipsnio 16 dalį ir suformuluotas taip:

„Draudimo dalyvauti procedūroje ir finansinių nuobaudų paskelbimas

1. Tam, kad prireikus būtų sustiprintas atgrasomasis draudimo dalyvauti procedūroje ir (arba) finansinės nuobaudos poveikis, Komisija, atsižvelgdama į atsakingo leidimus suteikiančio pareigūno sprendimą, savo interneto svetainėje paskelbia toliau nurodytą informaciją, susijusią su draudimu dalyvauti procedūroje ir, kai taikytina, finansinė nuobauda 136 straipsnio 1 dalies c–h punktuose nurodytais atvejais:

- a) atitinkamo 135 straipsnio 2 dalyje nurodyto asmens arba subjekto pavadinimą;
- b) situaciją, dėl kurios draudžiama dalyvauti procedūroje;
- c) draudimo dalyvauti procedūroje trukmę ir (arba) finansinės nuobaudos sumą.

Kai sprendimas uždrausti dalyvauti procedūroje ir (arba) skirti finansinę nuobaudą yra priimtas remiantis 136 straipsnio 2 dalyje nurodytu preliminariumi kvalifikavimu, skelbiamoje informacijoje nurodoma, kad nėra galutinio teismo sprendimo arba, kai taikytina, galutinio administracinio sprendimo. Tokiais atvejais informacija apie apeliacinius skundus, jų statusą ir nagrinėjimo

rezultatus, taip pat apie atsakingo leidimus suteikiančio pareigūno peržiūrėtą sprendimą paskelbiama nedelsiant. Jeigu buvo paskirta finansinė nuobauda, skelbiamoje informacijoje taip pat nurodoma, ar ta nuobauda yra sumokėta.

Sprendimą paskelbti informaciją priima atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas atitinkamu atveju po to, kai priimamas atitinkamas galutinis teismo sprendimas, arba, kai taikytina, galutinis administracinis sprendimas, arba po to, kai <...> komisija pateikia rekomendaciją. Tas sprendimas įsigalioja praėjus trimis mėnesiams po pranešimo apie jį atitinkamam asmeniui arba subjektui, kaip nurodyta 135 straipsnio 2 dalyje.

Paskelbta informacija pašalinama iškart po to, kai nustoja galioti draudimas dalyvauti procedūroje. Finansinės nuobaudos atveju paskelbta informacija pašalinama po šešių mėnesių nuo tos nuobaudos sumokėjimo dienos.

<...>

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija turi būti neskelbiama esant bet kurioms iš šių aplinkybių:

<...>

b) kai paskelbus informaciją būtų padaryta neproporcinga žala 135 straipsnio 2 dalyje nurodytam atitinkamam asmeniui arba subjektui arba jos paskelbimas būtų kitaip neproporcingas, remiantis 136 straipsnio 3 dalyje išdėstytais proporcingumo kriterijais ir atsižvelgiant į finansinės nuobaudos sumą;

<...>“

146 Nagrinėjamu atveju ginčijamo sprendimo 4 straipsnyje EU-OSHA nusprendė, kad apie ieškovei nustatytą draudimą turi būti viešai skelbiama Komisijos interneto svetainėje visą jo galiojimo laikotarpį. Ji laikėsi nuomonės, kad draudimo nustatymą lėmę ieškovės veiksmai buvo „labai žalingi ir smerktini“, nes jais „dėl aktyvaus ir tęstinio dalyvavimo slaptuose susitarimuose, siekiant apriboti ir iškreipti konkurenciją, buvo sunkiai pažeistos rinkos veikimą reglamentuojančios nuostatos“. Beje, viešai paskelbti apie draudimą ji nurodė siekdama sustiprinti jo atgrasomąjį poveikį (ginčijamo sprendimo 119–121 punktai).

147 Iš karto reikia pabrėžti, kad sprendimas viešai paskelbti apie ieškovei nustatytą draudimą yra pakankamai motyvuotas.

148 Iš tiesų, ginčijamo sprendimo 119–121 konstatuojamosiose dalyse aiškiai ir nedviprasmiškai nurodyti EU-OSHA motyvai, pagrįsti ieškovės padaryto pažeidimo sunkumu ir siekiu sustiprinti draudimo atgrasomąjį poveikį (žr. šio sprendimo 146 punktą); taip laikantis suformuotos jurisprudencijos ieškovei buvo leista sužinoti patvirtintos priemonės motyvus, o Bendrajam Teismui – vykdyti jam pavestą kontrolę (šiuo klausimu žr. 2008 m. liepos 1 d. Sprendimo *Chronopost ir La Poste / UFEX ir kt.*, C-341/06 P ir C-342/06 P, EU:C:2008:375, 88 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Be to, atsižvelgiant į su ieškovės padaryto pažeidimo ypatingu sunkumu susijusį aspektą, vertintiną atsižvelgiant į ginčijamo sprendimo 40–44 konstatuojamąsias dalis, kuriose ieškovės veiksmai kvalifikuoti kaip sunkus profesinis nusižengimas, negalima teigti, kad tokie motyvai yra stereotipiniai. Tas pats pasakytina apie detaliau nepaaiškintą nuorodą į poreikį

sustiprinti draudimo atgrasomąjį poveikį, nes toks poreikis yra neatsiejamas nuo padaryto pažeidimo ypatingo sunkumo (šiuo klausimu žr. 2022 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Vialto Consulting / Komisija*, T-537/18, nepaskelbtas Rink., EU:T:2022:852, 160 punktą).

- 149 Dėl viešo paskelbimo pagrįstumo pirmiausia pažymėtina, kad konstatavus sunkų profesinį nusizengimą draudimas ir jo viešas paskelbimas vienas kitą papildo, nes jais galiausiai siekiama to paties tikslo: priversti visus suinteresuotuosius asmenis atsisakyti galimo taisyklių pažeidimo (šiuo klausimu žr. 2022 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Vialto Consulting / Komisija*, T-537/18, nepaskelbtas Rink., EU:T:2022:852, 152 ir 171 punktus). Vertinant viešą paskelbimą kaip draudimą papildančią priemonę, konstatuotina, kad, laikantis nuobaudų teisėtumo kontrolės srityje suformuotos jurisprudencijos, paskelbimo proporcingumo kontrolė turėtų būti ne ribota, bet išsami teisės ir faktų požiūriu (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2021 m. birželio 9 d. Sprendimo *DI / ECB*, T-514/19, EU:T:2021:332, 197 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; taip pat žr. šio sprendimo 128 punktą).
- 150 Vis dėlto draudimo ir jo viešo paskelbimo sukeliama padariniai nėra tapatūs, nes draudimas yra baudžiamąjio pobūdžio, o paskelbimas – atgrasomojo ir prevencinio. Vadinas, sprendimo viešai paskelbti proporcingumo analizė turi būti specifinė, net jei ir paskelbimą, ir draudimą gali nulemti tos pačios faktinės aplinkybės, nagrinėtinos kartu, o jų proporcingumo vertinimo kriterijai iš dalies sutampa (šiuo klausimu žr. 2022 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Vialto Consulting / Komisija*, T-537/18, nepaskelbtas Rink., EU:T:2022:852, 171 ir 173 punktus).
- 151 Nagrinėjamu atveju reikia priminti, kad poreikis sustiprinti draudimo atgrasomąjį poveikį neatskiriamas nuo konstatuoto pažeidimo sunkumo (žr. šio sprendimo 148 punktą). Kaip matyti iš draudimo proporcingumo analizės, ieškovė šioje byloje neginčija nei pažeidimo, už kurį CNMC skyrė nuobaudą, padarymo fakto, nei įrodymų, patvirtinančių jo sunkumą (žr. šio sprendimo 130 punktą; taip pat žr. šio sprendimo 49 punktą), kurio negali paneigti labiau smerktinų draudimo atvejų buvimas. Be to, išanalizavus ieškovės pritaikytas taisomąsias priemones, matyti, kad, nors ir įvertintos teigiamai, jos neleidžia konstatuoti atkurto ieškovės patikimumo (žr. šio sprendimo 113 ir 138 punktus); šio patikimumo taip pat negalima kildinti vien iš pasibaigus pažeidimui praėjusio laikotarpio. Beje, nei tariamai ribotas pažeidimo teritorinis poveikis, nei tiesioginės žalos Sąjungos finansiniams interesams nebuvimas, nei Ispanijos teisės aktų pakeitimas panaikinant nagrinėjamo pažeidimo paveiktą viešojo pirkimo rūšį nėra lemiami vertinant poreikį sustiprinti draudimo atgrasomąjį poveikį, kaip tai suprantama pagal finansinio reglamento 140 straipsnio 1 dalį, nes tokiu atgrasymu siekiama išvengti pažeidimo pasikartojimo atitinkamam asmeniui ar subjektui ateityje palaikant santykius su Sąjungos institucijomis ir organais. Kalbant apie tariamai labai nedidelę riziką, kad ieškovė pakartotinai padarys konstatuotą pažeidimą, pažymėtina, jog šiai prielaidai patvirtinti ieškovė nurodė tik Ispanijos teisės aktų pakeitimą ir jos pritaikytą taisomąją priemonę, t. y. už pažeidimą tiesiogiai atsakingos darbuotojos atleidimą (abi priemonės šiame sprendime atmestos); taip pat svarbu priminti, kad atgrasymas skirtas ne tik pažeidimą padariusiai įmonei, bet ir tretiesiems asmenims (pagal analogiją žr. 2005 m. lapkričio 29 d. Sprendimo *Union Pigments / Komisija*, T-62/02, EU:T:2005:430, 174 punktą). Darytina išvada, kad EU-OSHA nepadarė vertinimo klaidos, kai konstatavo poreikį sustiprinti draudimo atgrasomąjį poveikį jį viešai paskelbiant.
- 152 Antra, kalbant apie žalą ieškovės reputacijai, reikia konstatuoti, kad tokia žala neatsiejama nuo draudimo viešo paskelbimo ir nagrinėjamo atveju nėra neproporcinga, kaip tai suprantama pagal finansinio reglamento 140 straipsnio 2 dalies b punktą.

- 153 Iš tiesų, dar iki šio paskelbimo CNMC sprendimas buvo paviešintas jos interneto svetainėje ir apie jį buvo rašoma Ispanijos spaudoje. Be to, EU-OSHA sprendimo viešai paskelbti apie draudimą poveikį riboja pagal finansinio reglamento 140 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą privaloma pateikti nuoroda, kad CNMC sprendimas nėra galutinis, nes nagrinėjamu atveju dėl jo paduota apeliacija *Audiencia Nacional* (Nacionalinis teismas) ir šis sustabdė jo vykdymą. Toks CNMC sprendimo negalutinio pobūdžio paviešinimas už Ispanijos ribų netgi gali sušvelninti jo paskelbimo CNMC interneto svetainėje ir paminėjimo Ispanijos spaudoje sukeltus padarinius.
- 154 Todėl ketvirtąjį ieškinio pagrindą reikia atmesti.
- 155 Taip būtų ir tuo atveju, jeigu, kaip ieškovė prašė per teismo posėdį, Bendrasis Teismas išnagrinėtų šį pagrindą pasinaudodamas savo neribota jurisdikcija. Iš tiesų, nesant reikalo spręsti dėl šio prašymo priimtumo ir dėl galimybės Bendrajam Teismui pagal finansinio reglamento 143 straipsnio 9 dalį pakeisti EU-OSHA atliktą draudimo viešo paskelbimo vertinimą savuoju, reikia konstatuoti, kad, ieškovei nepateikus papildomų įrodymų savo prašymui pagrįsti ir atsižvelgiant į pirmiau išnagrinėtus aspektus, ieškovei nustatyto draudimo viešas paskelbimas yra pateisinamas.

Dėl ieškinio penktojo pagrindo, grindžiamo neįvertinimu, ar finansinė nuobauda būtų tinkama alternatyva draudimui

- 156 Papildomai ieškovė, pirma, priekaištauja EU-OSHA dėl to, kad ji neįvertino galimybės pakeisti nustatytą draudimą finansine nuobauda, remdamasi šiuo atveju taikomo ankstesnio finansinio reglamento 106 straipsnio 13 dalies a punktu. Tuo remdamasi dublike ji daro išvadą, kad ginčijame sprendime šiuo klausimu akivaizdžiai trūksta motyvų.
- 157 Antra, jeigu Bendrasis Teismas nepritartų šiam teiginiui, ieškovė prašo pasinaudoti jam suteikta neribota jurisdikcija ir pakeisti jai nustatytą draudimą protinga finansine nuobauda, atsižvelgiant į nagrinėjamo atvejo aplinkybes, kuri galėtų siekti nuo 2 % iki 10 % sandorio vertės. Ji pabrėžia, kad jos prašymo priimtumą nagrinėjamu atveju patvirtina specialus argumentas dėl švelnesnės nuostatos taikymo nuobaudų srityje.
- 158 Pirmiausia patikslintina: kadangi pirmasis, antrasis, trečiasis ir ketvirtasis ieškinio pagrindai buvo atmesti, šį pagrindą reikia išnagrinėti, nes jis patektas kaip papildomas, jeigu būtų atmesti visi kiti draudimui nuginčyti nurodyti pagrindai.
- 159 Pažymėtina, ir, beje, šalys dėl to nesiginčija, kad nagrinėjamu atveju taikytinas ankstesnis finansinis reglamentas.
- 160 Iš tiesų, tik jame atsakingam leidimus suteikiančiam pareigūnui numatyta galimybė pakeisti draudimą dalyvauti procedūroje finansine nuobauda, jeigu draudimas būtų neproporcingas bet kuriam ūkio subjektui, kaip antai ieškovei, o pagal finansinio reglamento 138 straipsnio 1 dalį toks pakeitimas leidžiamas tik dėl tam tikrų ūkio subjektų, t. y. „gavėj[ų], dėl kuri[ų] prisiimtas teisinis įsipareigojimas“. Remiantis jurisprudencija, jeigu, pasikeitus teisės aktams dėl administracinių nuobaudų, tam tikrais aspektais nauji teisės aktai tapo švelnesni, o kitais – griežtesni nei anksčiau, reikia taikyti palankiausią teisės nuostatą (šiuo klausimu žr. 2017 m. birželio 27 d. Sprendimo *NC / Komisija*, T-151/16, EU:T:2017:437, 55 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją); nagrinėjamu atveju tokia nuostata įtvirtinta ankstesniame finansiniame reglamente.

161 Remiantis ankstesnio finansinio reglamento 106 straipsnio 13 dalies a punktu,

„13. Siekiant užtikrinti atgrasomąjį poveikį, perkančioji organizacija, atsižvelgdama, kai taikoma, į 108 straipsnyje nurodytos komisijos rekomendaciją, ekonominės veiklos vykdytojui, kuris stengėsi įgyti galimybę pasinaudoti Sąjungos lėšomis dalyvaudamas arba prašydamas [leisti] dalyvauti viešųjų pirkimų procedūroje tuo metu, kai buvo patekęs į vieną iš toliau nurodytų situacijų, dėl kurių draudžiama dalyvauti procedūroje, ir nepranešė apie tai pagal šio straipsnio 10 dalį, gali skirti finansinę nuobaudą:

a) šio straipsnio 1 dalies c, d, e ir f punktuose nurodytų situacijų atveju – kaip alternatyvą sprendimui dėl draudimo ekonominės veiklos vykdytojui dalyvauti procedūroje, kai toks draudimas būtų neproporcingas remiantis šio straipsnio 3 dalyje nurodytais kriterijais“.

162 Pirma, iš šios nuostatos, kurioje numatyta pakeitimo galimybė, galima daryti išvadą, kad nagrinėjamu atveju EU-OSHA neprivalėjo nagrinėti galimybės pakeisti draudimo dalyvauti procedūrose finansine nuobauda. Šią išvadą patvirtina aplinkybė, kad, kaip matyti iš to, kas pirmiau išdėstyta, EU-OSHA teisingai laikė draudimą proporcinga nuobauda. Taigi šiuo klausimu jai negalima priekaištauti dėl motyvų trūkumo.

163 Antra, reikia konstatuoti, kad Bendrajam Teismui adresuotas prašymas, kad jis, pasinaudodamas neribota jurisdikcija, pats atliktų šį pakeitimą, atmestinas kaip nepagrįstas, todėl nebūtina spręsti dėl EU-OSHA ginčijamo jo priimtinum. Iš tiesų, ieškovė tik teigia, kad taikytinas ankstesnio finansinio reglamento 106 straipsnio 13 dalies a punktas, tačiau nenurodo, kodėl nagrinėjamu atveju draudimas dalyvauti procedūrose turėtų būti pakeistas finansine nuobauda. Be to, bet kuriuo atveju iš ieškinio trečiojo pagrindo analizės matyti, kad nustatytas draudimas yra tinkamas, todėl jo nereikia keisti finansine nuobauda.

164 Vadinas, penktąjį ieškinio pagrindą reikia atmesti.

165 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad ieškinys yra atmestinas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

166 Pagal Procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi ieškovė pralaimėjo bylą, ji turi padengti bylinėjimosi išlaidas, įskaitant susijusias su procedūra dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo, kaip to reikalavo EU-OSHA.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (ketvirtoji išplėstinė kolegija)

nusprendžia:

- 1. Atmesti ieškinį.**
- 2. Priteisti iš VC bylinėjimosi išlaidas, įskaitant susijusias su laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra.**

Papasavvas

da Silva Passos

Gervasoni

Póltorak

Reine

Paskelbta 2024 m. spalio 2 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge

Parašai.